

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
UPRAVA RS ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

URAD ZA OPERATIVO
IZPOSTAVA URSZR BREŽICE

Cesta svobode 15, 8250 Brežice

T: 07 490 62 00
F: 07 490 62 20
E: gp.br@urszr.si
www.sos112.si/brezice

Številka: 8421-21/2022-1 - DGZR
Datum: 14. 06. 2022

REGIJSKI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA

OB POPLAVAH V POSAVJU

VERZIJA 3.0

	Organ	Datum	Podpis odgovorne osebe
Sprejel	Izpostava URSZR Brežice	14. 6.2022	Zdenka MOČNIK Vodja Izpostave URSZR Brežice
Odobril	Štab CZ za Posavje	14. 6.2022	Zdenka MOČNIK Poveljnica CZ za Posavje
Izdelal/ Skrbnik	Izpostava URSZR Brežice	maj 2022	Sergeja Bizjak svetovalka za ZiR

Kazalo:

1 POPLAVE	3
1.1 Uvod	3
1.2 Splošno o nevarnosti poplav v Posavju	3
1.3 Vodna območja in upravljanje voda	5
1.4 Verjetnost nastanka verižne nesreče	7
2 OBSEG NAČRTOVANJA	8
2.1 Temeljne ravni načrtovanja	8
3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	10
3.1 Koncept odziva ob poplavah	10
3.2 Temeljne podmene načrta	12
3.3 Uporaba načrta	13
4 SILE IN SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	14
4.1 Organi in organizacije, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz regijske pristojnosti	14
4.2 Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta	15
4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta	15
5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	17
5.1 Opazovanje in napovedovanje vodostajev ter pretokov rek, vodostajev jezer in morja	17
5.2 Obveščanje pristojnih organov in služb na državni ravni	18
5.3 Alarmiranje prebivalcev na ogroženem območju	20
6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ	21
6.1 Aktiviranje regijskih organov vodenja CZ in njihovih strokovnih služb	21
6.2 Aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč na regijski ravni	21
6.3 Aktiviranje sredstev pomoči	22
7 UPRAVLJANJE IN VODENJE	24
7.1 Organi in njihove naloge	24
7.2 Operativno vodenje	26
7.3 Organizacija zvez	27
8 ZAŠČITNI UKREPI TER NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	29
8.1 Zaščitni ukrepi	29
8.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi	29
8.1.2 Evakuacija	31
8.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev	32
8.1.4 Radiološka, kemijska in biološka zaščita	34
8.1.5 Zaščita kulturne dediščine	36
8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči	37
8.2.1 Tehnično reševanje ob poplavah	37
8.2.2 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč	38
8.2.3 Veterinarska pomoč	40
8.2.4 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	41
9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	43
10 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	44
10.1 Pomen pojmov	44
10.2 Razlaga okrajšav	45
11 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	46
11.1 Skupne priloge	46
11.2 Posebne priloge	46
11.3 Skupni dodatki	47
11.4 Posebni dodatki	47

1 POPLAVE

1.1 Uvod

Regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavah v Posavju, verzija 3.0, nadomešča Regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavah v Posavju, verzija 2.0, ki ga je Izpostava Uprave RS za zaščito in reševanje Brežice (v nadaljnjem besedilu: Izpostava Brežice) izdelala leta 2005 in posodobila leta 2013.

Regijski načrt ZIR temelji na Oceni ogroženosti Posavja ob poplavah (štev.842-11/2014-11-DGZR, z dne 29.7.2014) in je izdelan na podlagi Državnega načrta zaščite in reševanja ob poplavah, verzija 4.0., ki ga je izdelala Uprava RS za zaščito in reševanje ter sprejela Vlada RS dne 3.10.2019. S tem načrtom se ureja ukrepanje ob poplavah oziroma odziv ob poplavah v Posavju.

1.2 Splošno o nevarnosti poplav v Posavju

Poplave so eden izmed prevladujočih naravnogeografskih preoblikovalcev pokrajine, tako v gorskih oziroma hribovitih kot v ravninsko-nižinskih predelih. So naravni dejavnik, ki ob različni tehnološki razvitosti tudi neposredno vpliva na namembnost prostora in rabo tal.

Poplave navadno ne nastopijo trenutno (razen če gre za porušitev vodnega jezua, ki pa ga ta načrt ne obravnava), zato jih lahko obravnavamo kot postopne naravne pojave. Delna izjema so hudourniške poplave, ki se lahko na omejenih območjih pojavijo v zelo kratkem času.

Do povečanja količine vode v vodotokih pride predvsem zaradi padavinskega dogodka na določenem porečju. Količina vode, ki doseže vodotok, je odvisna od več dejavnikov, kot so vegetacija, izhlapevanje, sposobnost infiltracije in zasičenost tal, višina oziroma navzočnost podtalnice, območja zadrževanja vode, na primer depresije, velikost porečja, naklon terena in pokrovnost tal.

Med vsemi naravnimi nesrečami v Posavju, ki povzročajo škodo, so poplave najpogostejša nesreča. Pojavljajo se lahko vse leto, najpogostejše pa so jeseni, ob obilnih in dolgotrajnih padavinah. Poleti so poplave povezane z neurji, so predvsem krajevne in hudourniške.

Poplav ni mogoče preprečiti, lahko pa do določene mere omilimo njihove posledice in se nanje bolj ali manj učinkovito pripravimo. Ob poplavah, ki so večinoma dobro napovedljive, je navadno še dovolj časa za reševanje življenj, večja neposredna ogroženost pa nastane ob izbruhu hudournikov, ki lahko nastopijo tudi v obliki blatnih in drobirskih tokov. Hudourniške poplave so težje napovedljive.

Zelo pomembna dejavnika pri pojavu poplav sta tudi taljenje snega in predhodna namočenost tal, predvsem pa značilni časovni in prostorski padavinski in vetrovni vzorci v kombinaciji z vegetacijskimi razmerami, predvsem jeseni in tudi spomladi.

Poplave lahko prizadenejo gosto naseljena območja, zato se je treba nanje pravočasno pripraviti. Obvladovanje poplavnih tveganj obsega različne gradbene in negradbene protipoplavne ukrepe za preprečitev nastanka poplav ter ukrepe za zmanjšanje posledic poplav, med katerimi sta najpomembnejša spremljanje in proučevanje poplavne ogroženosti in nevarnosti.

Vzroki za nastanek poplav so:

- dolgotrajne obilne padavine ali zelo intenzivne nekajurne padavine ter taljenje snega,
- razporeditev padavin v pasu, ki odteka neposredno na naseljena območja,
- pred pojavom padavin so tla že zelo namočena, po svoji geološki sestavi slabo prepustna ali pa so zamrznjena,
- obremenjevanje in urbanizacija razlivnih površin,
- neustrezno urejena odvodnjavanja padavinskih voda,

- predimenzionirane premostitve in prepusti ipd.

V Posavju se poplave v različnih predelih regije pojavljajo skoraj vsako leto, na nekaterih predelih lahko tudi večkrat na leto, katastrofalne poplave pa so redkejšje.

Poplave se najpogosteje pojavljajo v jesenskem in/ali v spomladanskem času, nenadne poplave pa zlasti v poletnem času kot posledica hudih neviht. Na postopne poplave se je mogoče pravočasno preventivno pripraviti in organizirati pravočasno izvajanje zaščitnih ukrepov, pri nenadnih poplavih pa je potrebno v zelo kratkem času organizirati potrebne sile in sredstva za zaščito, reševanje in pomoč.

Največje poplavno območje v Posavju so predeli ob reki Savi in Krki, delno pa tudi ob Sotli. Porečja vseh treh rek sodijo v porečje reke Save, kamor sodi območje spodnje Save do hrvaške meje z vsemi pritoki.

Na nastanek poplav v Posavju vplivajo:

- močne padavine v porečju Save, Krke in Sotle v spomladanskih in jesenskih mesecih ter močne padavine v spodnjem delu reke Savinje (postopne poplave) ter
- močna lokalna neurja, zlasti v poletnih mesecih (nenadne poplave).

Glede na glavne značilnosti in obseg se poplave v Posavju delijo na:

- **hudourniške:** so kratkotrajne in izjemno silovite, povzročajo pa jih razmeroma kratkotrajne in intenzivne padavine, bodisi po poletnih neurjih bodisi ob jesenskih deževjih;
- **nižinske:** se pojavljajo v spodnjem toku vodotoka, ko njegova struga preide v ravninske predele. Nastanejo zaradi razlike v hitrosti dotekanja visokih vod ter odtočne zmogljivosti rečnih strug;
- **mestne:** so poplave v mestih in nastanejo zaradi nezmožnosti odvajanja zadostnih količin padavinskih voda skozi sisteme za odvod meteornih voda;
- **tehnične:** se pojavijo zaradi neustreznega delovanja ali porušitve objektov vodne infrastrukture. Ta načrt jih ne obravnava.

Pri postopnih poplavih so lahko ogrožene vse občine, saj spodnji del reke Save (kamor se izliva tudi Savinja) ter spodnji del reke Krke, naraščata počasneje in so posledice lažje predvidljive.

Poplave se na posameznih vodotokih in območjih pojavljajo v enaki intenziteti v določenih časovnih presledkih. Glede na povratno dobo nastopa visokih voda ločimo:

- poplavne linije s povratno dobo nastopa do 5 let - **pogoste poplave**,
- poplavne linije s povratnimi dobami od 10 do 20 let - **10- do 20- letne poplave** in
- poplavne linije s povratno dobo 100 in več let - **katastrofalne poplave**.

Glede na to, da so v Posavju poplave zelo pogoste in večinoma predvidljive, kar je razvidno tudi skozi pregled poplav skozi pretekla leta, je za učinkovito in organizirano ukrepanje nujno pripraviti načrte zaščite in reševanja ob poplavih na vseh ravneh načrtovanja.

V Posavju je potrebno imeti izdelane načrte zaščite in reševanja ob poplavih za primer potrebe po pomoči ogroženim občinam in organiziranje aktivnosti zaščite, reševanja in pomoči v primeru nenadnih poplav.

Regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavih v Posavju je izdelan za poplave, ki nastanejo kot posledica dolgotrajnega deževja, zlasti v porečjih rek Save, Sotle in Krke ter za poplave, ki nastanejo kot posledica hudih lokalnih ujm, ki se lahko zlasti v poletnih mesecih razbesnijo nad določenim območjem in pri katerih je potrebno za preprečitev in odpravo posledic poleg rednih

služb in sil zaščite in reševanja občin kot pomoč uporabiti tudi regijske sile in sredstva za zaščito in reševanje.

V primeru poplav je potrebno čimprej zagotoviti potrebno število razpoložljivih sil za zaščito, reševanje in pomoč, v primeru, ko sile za zaščito, reševanje in pomoč regije za pomoč občinam ne zadoščajo, pa čimprej zagotoviti pomoč iz ostalih regij.

V primeru nevarnosti poplav v Posavju je mora CORS zagotoviti tudi pravočasno obveščanje Republike Hrvaške.

Da bi bilo ukrepanje ob poplavah organizirano in učinkovito, je potrebno pripraviti ustrezne načrte zaščite in reševanja tako na lokalni kot regionalni ravni. Za pravočasno ukrepanje v primeru poplav pa je nujno potrebno v Posavju razviti čimbolj učinkovit sistem vodomernih postaj.

Varstvo pred poplavami v celoti obsega preventivo, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti za zaščito, reševanje in pomoč ter odpravljanje posledic poplav in obnovo.

Na območju Posavja so vse občine poplavno ogrožene oziroma sodijo v območja pomembnega vpliva poplav, zato so vse dolžne izdelati občinske načrte zaščite in reševanja ob poplavah, v katerih morajo upoštevati tudi nenadne poplave, ki so predvsem lokalnega značaja. Pri tem morajo občine načrtovati zagotovitev vseh osnovnih sredstev za lastne sile, v primeru, ko pa to ne zadošča, se vključijo tudi regijske sile.

Regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavah ne vključuje nevarnosti in posledic v okolju zaradi porušitve vodnih pregrad na spodnji Savi. Načrte za omenjeno vrsto nesreče so ob začetku delovanja hidroelektrarn na spodnji Savi dolžni izdelati upravljavci vodnih pregrad, na osnovi podatkov o ogrožanju okolja pa po zaključku izgradnje verige HE na spodnji Savi tudi Občine Brežice, Krško in Sevnica ter Izpostava URSZR Brežice.

1.3 Vodna območja in upravljanje voda

V Sloveniji se upravljanje voda izvaja na dveh vodnih območjih, in sicer:

- na vodnem območju Donave in
- vodnem območju Jadranskega morja.

Direkcija RS za vode opravlja naloge s področja gospodarskih javnih služb urejanja voda, načrtovanja, spremljanja stanja voda, vodnih in priobalnih zemljišč, vodnega režima in vodne infrastrukture, vodnih pravic, upravnih in drugih postopkov in aktivnosti po območjih, Posavje sodi v **območje spodnje Save**, ki obsega porečje Save s pritoki od sotočja s Savinjo do državne meje z Republiko Hrvaško z vsemi pritoki ter del porečja Kolpe od sotočja z Dolskim potokom do meje z Republiko Hrvaško in del porečja Sotle do sotočja z Bistrico do državne meje z Republiko Hrvaško.

1.3.1 Območja pomembnega vpliva poplav

Pomembnejši podatki v zvezi z območji pomembnega vpliva poplav (OPVP) v Sloveniji, predvsem kvantitativni pregled vplivov na različne ranljive elemente v prostoru, so:

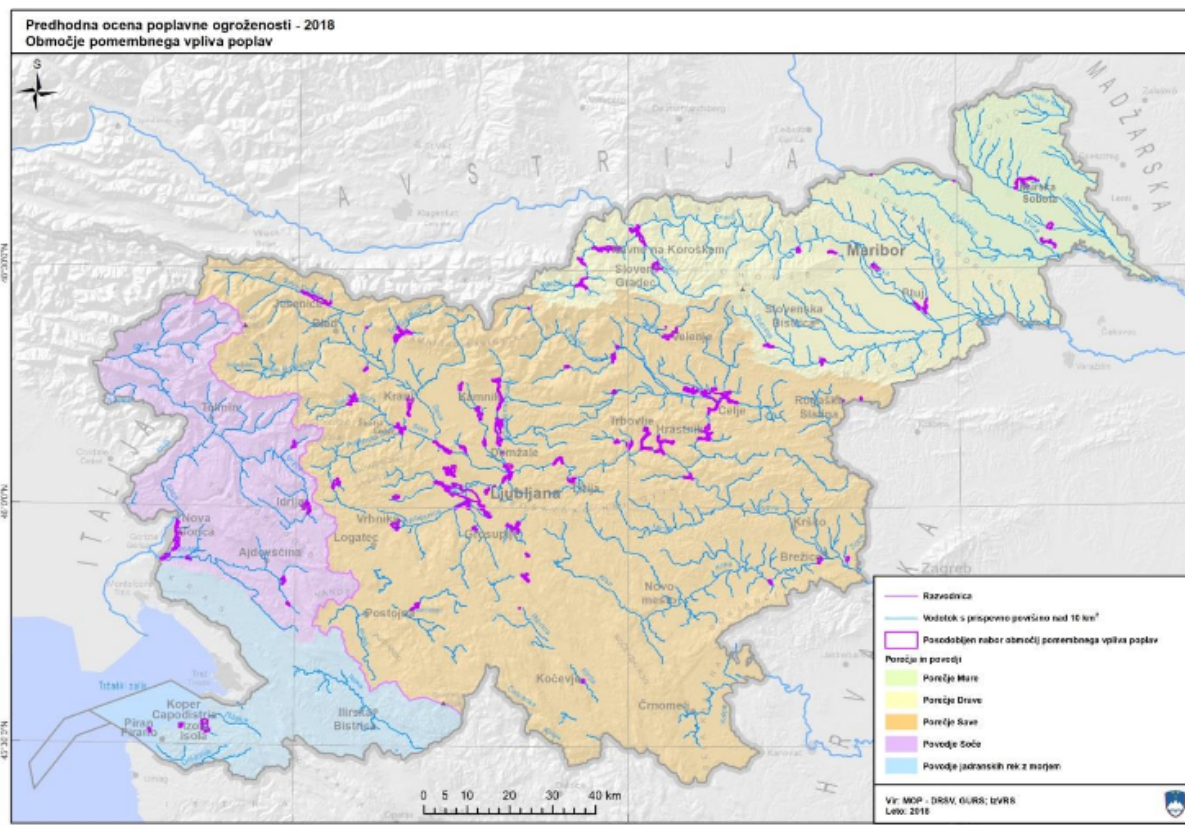
- površina poplavnega območja,
- število stalnih in začasnih prebivalcev,
- število stavb s hišno številko,
- število enot kulturne dediščine,
- število kulturnih spomenikov državnega pomena,
- število poslovnih subjektov,
- ocenjeno število zaposlenih,
- število SEVESO zavezancev,
- dolžina pomembnejše linijske infrastrukture,

- število pomembnih objektov družbene infrastrukture državnega pomena.

V Posavju sodijo med območja pomembnega vpliva poplav naslednja območja:

- Krška vas (občina Brežice),
- Mihalovec (občina Brežice)
- Kostanjevica na Krki (občina Kostanjevica na Krki).

Za OPVP so izdelane podrobnejše karte poplavne nevarnosti in karte poplavne ogroženosti in so dostopne na spletnem portalu www.evode.gov.si.

Slika 1: 86 območij pomembnega vpliva poplav v Sloveniji
(Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Predhodna ocena poplavne ogroženosti RS, 2018)

Karte poplavne nevarnosti, izdelane za raven kartografskega merila najmanj 1 : 5000, prikazujejo dosege poplav pri pretokih s povratno dobo deset (Q10), sto (Q100) in petsto (Q500) let.

Pretok Q10 je vrednost pretoka vode, ki je v določenem letu lahko dosežen ali presežen z verjetnostjo 10 %, pretok Q100 je vrednost pretoka vode, ki je v določenem letu lahko dosežen ali presežen z verjetnostjo 1 %, pretok Q500 je vrednost pretoka vode, ki je v določenem letu lahko dosežen ali presežen z verjetnostjo 0,2 %. To je statistični izračun verjetnosti pojava glede na podatke iz preteklih let, vendar se, ne glede na statistično verjetnost, takšne poplave lahko pojavijo redkeje ali pogosteje.

Na podlagi kart poplavne nevarnosti so s kombiniranjem verjetnosti in jakosti pojava izdelane **karte razredov poplavne nevarnosti** (razred majhne, srednje, velike in preostale poplavne nevarnosti), ki se uporabljajo za določitev pogojev in omejitev za izvajanje dejavnosti in poseganje v prostor.

Na podlagi kart poplavne nevarnosti so izdelane tudi **karte poplavne ogroženosti**, ki prikazujejo kraje z morebitnimi škodnimi posledicami poplav. Iz navedenih kart so razvidne

pričakovane posledice poplav izbrane povratne dobe, ki so opisane s kazalniki, kot so okvirno število ogroženih prebivalcev, število in vrsta gospodarskih in negospodarskih dejavnosti na poplavnih območjih, obrati, ki lahko v primeru poplav povzročijo večje onesnaženje, možna prizadeta zavarovana območja itn. Izdelovalci načrtov zaščite in reševanja ob poplavih na občinski ravni lahko karte poplavne ogroženosti uporabljajo kot delovni pripomoček pri izdelavi načrta zaščite in reševanja ob poplavih.

Koristne informacije in kartografska gradiva (karte poplavne nevarnosti, karte poplavne ogroženosti itn.) so na spletnem portalu www.evode.gov.si.

P – 304 Podatki o območjih pomembnega vpliva poplav v Posavju

1.4 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Poplave, zlasti intenzivnejše, obsežnejše in dolgotrajnejše, lahko povzročijo tudi verižne nesreče, med katerimi so pogoste oziroma pomembne predvsem naslednje:

- onesnaženje okolja oziroma nenadzorovano uhajanje nevarnih snovi v okolje,
- onesnaženje pitne vode,
- onesnaževanje živil oziroma krme,
- motnje in prekinitve oskrbe s pitno vodo,
- prekinitve oskrbe z električno energijo,
- prekinitve komunikacijskih storitev,
- pojav nalezljivih bolezni pri ljudeh,
- pojav oziroma širjenje posebno nevarnih bolezni in drugih bolezni živali in karantenskih bolezni pri rastlinah,
- poškodbe infrastrukture (poškodbe in porušitve visokih pregrad),
- prekinitve transportnih poti.

Poplavne dogodke lahko spremljajo drugi naravni pojavi (globinska in bočna erozija strug vodotokov, transport in odlaganje erodiranega materiala, zemeljski in hribinski plazovi, odlomi skalovja in skalni podori, blatni in drobirski tokovi).

Po drugi strani pa poplave lahko nastanejo tudi zaradi drugih nesreč in pojavov, predvsem zaradi:

- zemeljskih plazov,
- skalnih podorov,
- potresov,
- porušitev visokih pregrad,
- odpovedi delovanja (nenadzorovan dvig) zapornic na jezovih hidroenergetskih objektov,
- zaledenitve vodotokov.

Ob verižni nesreči, ki je posledica poplave, poteka ukrepanje skladno z regijskimi načrti zaščite in reševanja glede na nesrečo (nalezljive bolezni pri ljudeh, posebno nevarne bolezni živali, itn.).

2 OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 Temeljne ravni načrtovanja

Temeljni načrt zaščite in reševanja ob poplavah je državni načrt.

Načrt ali dele načrta zaščite in reševanja ob poplavah v Posavju izdelajo nosilci načrtovanja, in sicer:

- načrt v celoti: Izpostava URSZR Brežice,
- načrt v celoti: Občina Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško
- del načrta: Občina Sevnica.

Obveznost izdelave načrta ali dela načrta zaščite in reševanja ob poplavah za posameznega nosilca načrtovanja je opredeljena glede na Oceno ogroženosti Republike Slovenije zaradi poplav, verzija 2.0, št. 8420-4/2015-58-DGZR, z dne 5.12. 016, v povezavi s preglednico 1, in glede na končno uvrstitev nosilca načrtovanja v določen razred ogroženosti ter Oceno ogroženosti Posavja ob poplavah (štev.842-11/2014-11-DGZR, z dne 29.7.2014).

Obveznosti nosilcev načrtovanja predstavljajo minimalne zahteve, saj se vsak nosilec načrtovanja lahko odloči tudi za večji obseg načrtovanja.

Razred ogroženosti	Obveznosti nosilcev načrtovanja
1	Ni obveznosti.
2	Priporočljivo je izdelati dele načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določi način opazovanja, obveščanja in alarmiranja ter izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
3	Treba je izdelati dele načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določi način opazovanja, obveščanja in alarmiranja ter izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
4	Treba je izdelati dele načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določi način opazovanja, obveščanja in alarmiranja ter izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP, priporočljivo pa je izdelati načrt zaščite in reševanja v celoti.
5	Treba je izdelati načrt zaščite in reševanja v celoti.

Preglednica 1: Obveznosti nosilcev načrtovanja

Temeljni načrt zaščite in reševanja ob poplavah je **državni** načrt zaščite in reševanja ob poplavah. Izdelan je za pojav obsežnih poplav na kateremkoli vodotoku v državi oziroma za pojav poplav na območju dveh ali več regij.

Regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavah v Posavju je izdelan za pojav poplav v več občinah na območju Posavja. Ureja se koncept odziva na poplave, naloge zaščite, reševanja in pomoči ter zaščitni ukrepi in zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje, ki so v regijski pristojnosti. Razčlenjeni so zaščitni ukrepi in aktivnosti za zaščito, reševanje in pomoč ter zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje, ki so v pristojnosti regije v primeru poplav zaradi naravnih pojavov.

Regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavah v Posavju je izdelan za poplave, ki nastanejo zaradi naravnih pojavov na povodjih reke Save, Krke in Sotle in se začne izvajati v primeru poplav, ko občina sama s svojimi silami in sredstvi ne zmore obvladovati nastalega stanja, oziroma ko poplave ogrožajo vsaj dve občini v Posavju.

Glede na to, da območje Posavja spada v razred ogroženost 4 (velika stopnja ogroženosti) se izdelava v celoti samostojni Regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavah v Posavju.

Načrt ne vključuje aktivnosti varstva pred škodljivim delovanjem voda, ki so opredeljene v Zakonu o vodah (razen izvedbe izrednih ukrepov ob poplavah) in ki hkrati niso v pristojnosti

sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Regijski načrt ZIR ob poplavah v Posavju ne vključuje porušitve vodnih pregrad.

Občinski načrt ali del načrta zaščite in reševanja ob poplavah je izdelan za pojav poplav na območju posamezne občine. Občine pri pripravi načrtov upoštevajo tudi možnost pojava hudourniških poplav ter opredelijo koncept odziva na tovrstne poplave. Izvajanje načrta ali dela načrta se skladno z načelom postopnosti dopolnjuje k regijskemu načrtu.

Občine Brežice, Krško in Sevnica, ki imajo na svojem območju velike vodne pregrade, so dolžne izdelati ločene načrte zaščite in reševanja ob porušitvi vodne pregrade.

V Posavju imamo skladno s poplavno direktivo določena najbolj ogrožena poplavna območja kot OPVP.

Občine, ki imajo na svojem območju del OPVP, posamezen OPVP ali več OPVP ne glede na ugotovljen razred ogroženosti, pristopijo k izdelavi načrta zaščite in reševanja v celoti. V Posavju so to občine Brežice, Kostanjevica na Krki in Krško.

Kadar je aktiviran regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavah v Posavju, občina skladno s potrebami in zmožnostmi zagotavlja pomoč poplavno prizadetim območjem zunaj svojega območja v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč na predlog poveljnika CZ za Posavje in v dogovoru z občino.

Regija	1. razred ogroženosti	2. razred ogroženosti	3. razred ogroženosti	4. razred ogroženosti	5. razred ogroženosti	Skupno število občin	Razred ogroženosti regije
Posavska	0	0	1	3	0	4	4

Preglednica 2: Število občin v Posavju, razvrščenih po razredih ogroženosti zaradi poplav (Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi poplav, 2016)

Organizacije, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno (vrtci; osnovne šole, srednje šole, višje in visoke šole), socialno (dnevno varstveni centri), zdravstveno (zdravstveni domovi, bolnišnice) ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb (domovi za starostnike, ipd.), načrtujejo oziroma izdelajo v primeru, da so na poplavnem območju, načrt zaščite in reševanja ob poplavah skladno z občinskimi načrti zaščite in reševanja ob poplavah ter načrti dejavnosti resornega ministrstva.

Skladno z regijskim načrtom zaščite in reševanja ob poplavah v Posavju načrtujejo izvedbo potrebnih zaščitnih ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči v Splošni bolnišnici Brežice.

Pristojni organi in službe občinske uprave po potrebi izdelajo načrte dejavnosti kot dodatek k regijskim in občinskim načrtom zaščite in reševanja.

P – 300 Evidenčni list o vzdrževanju in razdelitvi načrta zaščite in reševanja
P - 301 Ocena ogroženosti zaradi poplav v Posavju

3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1 Koncept odziva ob poplavah

Koncept odziva ob poplavah temelji na:

- hidroloških poročilih in hidroloških opozorilih Agencije RS za okolje (v nadaljnjem besedilu: ARSO),
- napovedanih vodostajih in pretokih vodotokov,
- na izmerjenih oziroma dejanskih vodostajih in pretokih vodotokov,
- ocenjenem in dejanskem obsegu posledic, ki jih poplava lahko povzroči na ljudeh, živalih, objektih, kulturni dediščini in okolju.

ARSO na podlagi meritev in modelskih napovedi opozarja pred poplavami rek, jezer in morja ter izdaja hidrološka poročila in opozorila v besedni in grafični obliki, ki opisujejo oziroma grafično prikazujejo trenutne hidrološke razmere in napoved za tekoči in naslednji dan.

Predvsem ob napovedanih intenzivnejših, obsežnejših in dolgotrajnejših padavinah in pričakovanih poplavah, ko ARSO napove rumeno, oranžno ali rdečo stopnjo nevarnosti pred poplavami, lahko nosilci načrtovanja začnejo **operativne aktivnosti priprav na poplavni dogodek**.

Status opozorila imajo le tisti predvideni poplavni dogodki, za katere je oziroma bo izdano hidrološko opozorilo z oranžno ali rdečo stopnjo ogroženosti. Dogodki z rumeno stopnjo ogroženosti so že vključeni v dnevno hidrološko poročilo. Hidrološko poročilo ARSO objavlja na svoji spletni strani in ga dnevno pošilja v CORS.

Pri odzivu na poplavo se uporabljajo štiri stopnje **intervencijskih vrednosti** vodostajev in pretokov vodotokov. Vrednosti vodostajev in pretokov vodotokov so vidne v aplikaciji Monitoring voda v sistemu monitoringa, opazovanja in kontrole (SMOK).

Stopnje intervencijskih vrednosti vodostajev in pretoka vodotokov pri odzivu ob poplavah so:

- **naraščanje vodotokov** in/ali gladine morja, jezer (v nadaljnjem besedilu vodotokov) – pretok ali vodostaj vodotokov je presegel vrednosti v aplikaciji Monitoring voda v sistemu SMOK, pri katerih nadaljnje naraščanje vodotokov pomeni vse večjo možnost razlivanja zunaj strug vodotokov. ARSO stanje oziroma napoved tovrstnih razmer izdaja v dnevnem hidrološkem poročilu z zeleno (brez posebnosti) ali rumeno stopnjo ogroženosti (razlivanje), in sicer v besedni in grafični obliki. ARSO navedeno hidrološko poročilo pošlje na CORS, ta pa ReCO Brežice.

Operaterja CORS in ReCO Brežice začneta stalno spremljati podatke o padavinah ter o vodostajih in pretokih vodotokov, predvsem tistih, ki so presegli zgoraj navedene vrednosti. Na občinski ravni se lahko glede na razmere na terenu sprejme odločitev o vzpostavitvi opazovanja vodotokov na terenu, kar velja zlasti za hudourniške vodotoke.

- **razlivanje vodotokov** – pretok ali vodostaj vodotokov presega vrednosti prvih razlivanja zunaj strug vodotokov v aplikaciji Monitoring voda v sistemu SMOK in spremlja možnost hitrega naraščanja hudourniških vodotokov. ARSO stanje oziroma napoved tovrstnih razmer izdaja v dnevnem ali večkrat dnevnem hidrološkem poročilu z rumeno stopnjo ogroženosti (razlivanje).

ARSO glede na vremenske in hidrološke razmere lahko začne redno izdajati hidrološka opozorila v primeru nadaljnega naraščanja vodotokov. CORS in ReCO Brežice nadaljujeta stalno spremljanje podatkov o padavinah, vodostajih in pretokih vodotokov.

Navadno so poplavljene površine neposredno ob vodotokih ali hudournikih, kmetijske površine, izpostavljeni deli prometnic in prometnih objektov in drugi posamezni objekti.

Začne se z obveščanjem javnosti in prebivalstva ter posredujejo navodila za preventivni umik predmetov in dobrin iz kleti oziroma za njihov dvig v višja nadstropja. Na lokalni ravni se vzpostavi višja raven pripravljenosti za ukrepanje, na primer vpoklic nekaterih delavcev na delovno mesto, določitev pripravljenosti na domu, opozarjanje gasilskih enot in koncesionarjev na možnost poplav, določitev pregleda in priprave opreme za ukrepanje ob poplavah itn.

Občinske sile in sredstva za ZRP so v pripravljenosti za ukrepanje, in če je treba, izvajajo intervencije ob poplavah. Če izvajanje nalog ZRP presega obseg intervencije, lahko poveljnik CZ občine sprejme odločitev o aktiviranju občinskega načrta zaščite in reševanja ob poplavah. Po aktiviranju občinskega načrta vse aktivnosti ZRP vodi in usklajuje poveljnik CZ občine. Koncept odziva na hudourniške poplave razdelajo občine v občinskih načrtih zaščite in reševanja.

- **Poplave** – pretok ali vodostaj vodotokov je močno povišan in lahko še narašča. Obseg poplavnih površin ob vodotokih in kmetijskih površinah je večji, poplavljeni in neprevozne so ceste lokalnega ali regionalnega pomena. Voda ogroža ali poplavi posamezne gospodarske ali stanovanjske objekte, ponekod lahko v nekoliko večjem obsegu. ARSO stanje oziroma napoved tovrstnih razmer izdaja v hidroloških opozorilih z oranžno stopnjo ogroženosti (poplava).

Lahko je aktiviran občinski načrt zaščite in reševanja ob poplavah. Občinske sile in sredstva za ZRP izvajajo ukrepe in naloge ZRP ob poplavah. Aktivnosti ZRP vodi in usklajuje poveljnik CZ občine. Obveščena je javnost in prebivalci, alarmirajo se prizadeti prebivalci, aktivirajo se sile in sredstva za ZRP, določijo se zaščitni in drugi ukrepi, zbirajo informacije in posredujejo podatki, izvajajo naloge in zaščitni ukrepi ZRP ter spremlja se stanje.

Ob pojavu poplav v več občinah na območju ene regije in ko posamezne občine z lastnimi silami in sredstvi ZRP ne obvladujejo razmer, se po potrebi vključijo regijske sile in sredstva ZRP. Aktivira se regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavah v Posavju. Aktivnosti ZRP v takem primeru vodi in usklajuje poveljnik CZ za Posavje.

- **Obsežne poplave** – pretok ali vodostaj vodotokov presega vrednosti, pri katerih so poplavljeni obsežnejše površine ob vodotokih, večji strnjeni deli naselij ali cela naselja. Poplava lahko traja dalj časa. ARSO stanje oziroma napoved tovrstnih razmer izdaja v hidroloških opozorilih z rdečo stopnjo ogroženosti (obsežna poplava).

Poleg občinskih načrtov zaščite in reševanja ob poplavah je aktiviran tudi regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavah v Posavju. Občinske in regijske sile ter sredstva za ZRP izvajajo ukrepe in naloge ZRP ob poplavah. Aktivnosti ZRP vodi in usklajuje poveljnik CZ za Posavje.

Poveljnik CZ RS oceni razmere in sprejme odločitev o aktiviranju državnega načrta glede na razmere in zahteve prizadetih občin in regije Posavje ter glede na napoved razvoja dogodkov. Obveščata se javnost in prebivalstvo, alarmirajo se prizadeti prebivalci, aktivirajo sile za ZRP, določijo zaščitni in drugi ukrepi, zbirajo informacije in posredujejo podatki, izvajajo naloge in zaščitni ukrepi ZRP, aktivirajo dodatne sile za ZRP z območij, ki so poplavno manj prizadeta ali neprizadeta, proučijo se potrebe po pomoči iz tujine in, če je treba, se zaprosi zanj, spremljata se stanje in konec aktivnosti.

Ob pojavu obsežnih poplav na katerem koli vodotoku oziroma ko pride do poplav na območju dveh ali več regij, se aktivira državni načrt. Po aktiviranju državnega načrta so v ukrepanje ob poplavah poleg občinskih in regijskih vključeni tudi državne sile in sredstva ZRP. Aktivnosti ZRP v tem primeru vodi in usklajuje poveljnik CZ RS.

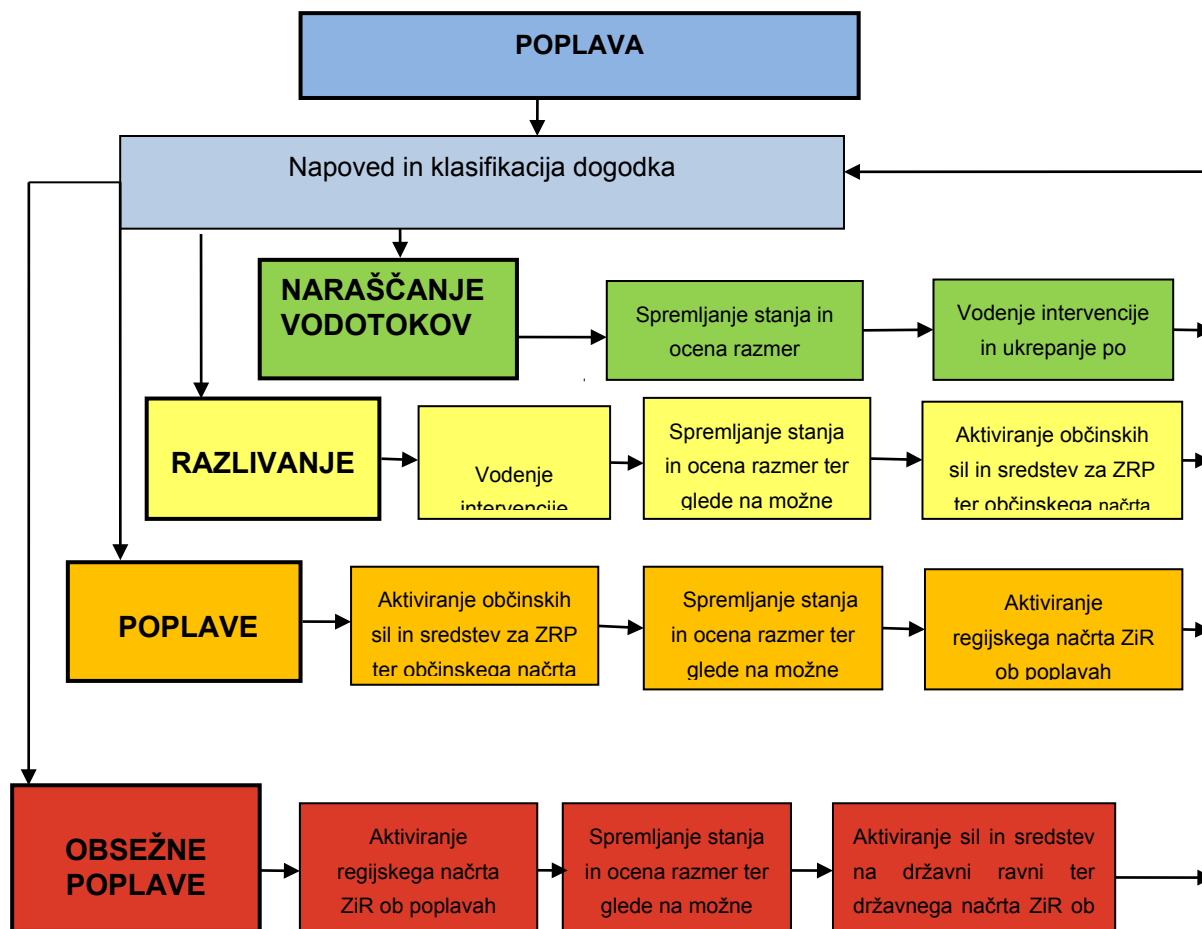
Hidrološka opozorila ARSO z barvnimi kodami in stopnjami nevarnosti niso v celoti primerljiva z intervencijskimi vrednostmi vodostajev in pretokov vodotokov v aplikaciji Monitoring voda v sistemu SMOK. To velja še posebej za začetno fazo razlivanja in poplav oziroma ob upoštevanju dejstva, da aplikacija Monitoring voda v sistemu SMOK vedno prikazuje trenutne hidrološke

razmere, hidrološka opozorila ARSO z barvnimi kodami in stopnjami nevarnosti pa vsebujejo tudi predvidene hidrološke razmere (navadno od 24 do 36 ur pred dogodkom, ob hudourniških poplavih pa le nekaj ur pred dogodkom).

Podlaga za koncept odziva na poplave na vseh ravneh so intervencijske vrednosti posameznih vodotokov v aplikaciji Monitoring voda v sistemu SMOK.

Poleg aplikacije SMOK, ki služi kot orodje in pomoč odločevalcem pri odzivu na poplave, pa se lahko uporabijo tudi drugi razpoložljivi podatki.

D – 301 Hidrološka opozorila – stopnje nevarnosti in šifrant (ARSO)

Slika 2: Koncept odziva ob poplavih

3.2 Temeljne podmene načrta

1. Regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavih v Posavju je izdelan za pojav obsežnih poplav, ki nastanejo zaradi naravnih pojavov na vodotoku v Posavju oziroma za pojav poplav na območju dveh ali več občin ter kadar lokalne sile in sredstva za ZRP ne zadoščajo za učinkovito izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
2. Varstvo pred poplavami, kot je opredeljeno s tem načrtom, zagotavljajo v okviru svojih pristojnosti Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija RS za vode, Sektor območja spodnje Save, ki zagotavlja obvezno gospodarsko javno službo na področju urejanja voda (koncesionarji), elektrarne in podjetja za vzdrževanje cest (koncesionarji). Prav tako varstvo pred poplavami v okviru svojih pristojnosti oziroma pravic in dolžnosti zagotavljajo državljani in drugi prebivalci Republike Slovenije kot posamezniki, društva in nevladne organizacije, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je

pomembna za ZRP, ter občine, regijski in državni organi, vsi skladno s svojimi pristojnostmi, usposobljenostjo in opremljenostjo.

3. V Regijskem načrtu zaščite in reševanja ob poplavah v Posavju se predvidijo zaščitni ukrepi in naloge ZRP za zaščito ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine in okolja, ki so lahko ogroženi zaradi poplav.
4. Poplave lahko ogrožajo ljudi, živali, premoženje, kulturno dediščino in okolje neposredno zaradi delovanja vodnega vala, zaradi poškodb objektov in naprav, namenjenih proizvodnji, predelavi, uporabi, prevozu, pretovarjanju, skladiščenju in odstranjevanju nevarnih snovi. Poplave lahko povzročijo tudi poškodbe ali porušitve mostov in druge prometne infrastrukture, poškodbe na vodni infrastrukturi in strugah vodotokov, poškodbe na električnih, plinskih in drugih napeljavah ter poškodbe na stanovanjskih in poslovnih stavbah itn. Objekte morajo lastniki oziroma upravljavci na prizadetem območju pogledati takoj po poplavah. V občinskih načrtih zaščite in reševanja se določijo organizacije, ki s svojo dejavnostjo pomenijo nevarnost za nastanek nesreče in morajo pri izdelavi načrtov zaščite in reševanja upoštevati možne verižne nesreče.
5. Organi, pristojni za izdelavo načrtov zaščite in reševanja na občinski ravni, zagotovijo, da so prebivalci, ki živijo na poplavno ogroženih območjih, pravočasno in objektivno obveščeni o pričakovanih nevarnostih poplave, o ravnanju pred poplavo, med njo in po njej, o izvajanju osebne in vzajemne pomoči ter preventivnih ukrepov, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ter o posledicah poplav.
6. Ob preseženih intervencijskih vrednostih vodotokov, ki predstavljajo obsežne poplave lahko poveljnik CZ za Posavje za pomoč zaprosi Poveljnika CZ RS.

3.3 Uporaba načrta

Regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavah v Posavju se aktivira, ko pride do:

- obsežnih poplav na katerem koli vodotoku v Posavju oziroma
- poplav na območju dveh ali več občin v Posavju.

Koncept odziva na hudourniške poplave razdelajo občine v občinskih načrtih ali delih načrta zaščite in reševanja.

Pred aktiviranjem regijskega načrta zaščite in reševanja ob poplavah v Posavju so skladno z načelom postopnosti že aktivirani občinski načrti zaščite in reševanja ali posamezni deli občinskih načrtov zaščite in reševanja ob poplavah v občinah, ki so jih prizadele poplave.

Poveljnik CZ za Posavje na podlagi ocene razmer in obsega posledic, zahtev prizadetih občin ter predvidenega razvoja dogodkov sprejme odločitev o aktiviranju regijskega načrta zaščite in reševanja ob poplavah. Odločitev o aktiviranju načrta sprejme poveljnik CZ za Posavje s sklepom.

Ko prenehajo razlogi za uporabo regijskega načrta zaščite in reševanja ob poplavah v Posavju, odločitev o tem prav tako s sklepom sprejme poveljnik CZ za Posavje.

D – 19 Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZIR ob nesreči

D – 20 Vzorec sklepa o preklicu aktiviranja načrta ZIR ob nesreči

4 SILE IN SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1 Organi in organizacije, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz regijske pristojnosti

4.1.1 Regijski organi

- Izpostava URSZR Brežice,
- PU Novo mesto,
- SB Brežice,
- NIJZ, OE Novo mesto,
- NLZOH, OE Novo mesto,
- CSD Posavje,
- Direkcija RS za vode, Sektor območja spodnje Save,
- URSVVHVR, OE Novo mesto.

4.1.2 Sile za zaščito, reševanje in pomoč na regijski ravni

Enote, službe in organi Civilne zaščite:

- poveljnik CZ za Posavje,
- namestnik poveljnika CZ za Posavje,
- Štab CZ za Posavje,
- regijska enota za radiološko, kemično in biološko zaščito (RKB-zaščito),
- tehnične reševalne enote,
- enote za prvo pomoč,
- regijski logistični center,
- službe za podporo,
- oddelek za prečrpavanje vode,
- komisije za popis in oceno poškodovanosti objektov,
- komisija za ocenjevanje škode ob naravni ali drugi nesreči v Posavju.

P – 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih Štaba CZ RS
P – 3	Pregled sil za ZRP
P – 4	Podatki o organih, službah in enotah CZ

Gasilske enote:

- gasilske enote širšega pomena: PGE Krško, PGD Sevnica,
- prostovoljne gasilske enote v okviru GZ v Posavju.

P – 11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P – 12	Pregled gasilskih enot širšega pomena njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

Enote, službe in centri za ZRP, ki jih organizirajo državni organi in drugi, so:

- upravljalci prenosnega in distribucijskih elektroenergetskih omrežij – Elektro Celje, Elektro Ljubljana
- podjetja oziroma službe, ki skrbijo za vzdrževanje cest – CGP Novo mesto za državne ceste, DARS
- upravitelj železniške infrastrukture -SZ – Infrastruktura, d. o. o.,
- javna zdravstvena služba,
- veterinarska služba,
- izvajalci javne službe ravnanja s trupli živali in drugimi živalskimi stranskimi proizvodi,
- Policija,
- Slovenska vojska (SV).
- SB Brežice,
- CSD Posavje.

Na občinski ravni:

- organizacije za oskrbo z vodo,

P – 24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestav društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju

4.2 Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta

Za izvajanje ZRP v primeru poplav se uporabljajo obstoječa sredstva, ki se jih zagotavlja na podlagi predpisanih meril za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za ZRP.

O pripravljenosti in aktiviranju sredstev iz popisa za potrebe regijskih enot in služb CZ ter drugih sil za ZRP odloča Poveljnik CZ za Posavje oziroma njegov namestnik.

Materialno-tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci),
- materialna sredstva za zaščito, reševanje in pomoč iz državnih blagovnih rezerv,
- drugo, če je treba.

P – 6 Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za ZRP
P – 8 Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
P – 302 Pregled oziroma ocena potrebnih sil in sredstev za ZRP

4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta

Finančna sredstva se načrtujejo za sodelujoče sile zaščite, reševanja in pomoči ter se uporabijo v primeru aktiviranja načrta v skladu z Merili za kritje stroškov intervencije.

Intervencijski stroški so stroški neodložljivih nalog zaščite, reševanja in pomoči ter nujnih del, s katerimi se rešujejo človeška življenja, premoženje in kulturna dediščina ter vzpostavijo osnovni pogoji za življenje na območju, ki ga je prizadela naravna ali druga nesreča.

Med intervencijske stroške ob poplavih lahko prištevamo

- stroške prevoza, prehrane in namestitve reševalcev oziroma pripadnikov sil za ZRP,
- stroške nadomestil oziroma refundacije plače in povračil stroškov med opravljanjem nalog ZRP, stroške goriva, maziva,
- stroške poškodovane in uničene opreme in nujnih popravil itn.

Intervencijski stroški se izkazujejo le za čas trajanja intervencije. Stroški se prikazujejo in dokazujejo na podlagi dokumenta, ki dokazuje nujnost izvedbe aktivnosti (odredba poveljnika CZ občine ali poveljnika CZ za Posavje), ter ustreznih listin o izvedenem plačilnem prometu (računi), kar je treba dokazovati v postopku morebitne dodelitve sredstev državnega proračuna.

Stroške intervencije, ki izhajajo iz nalog gasilstva, krije občina. Stroški intervencije se krijejo iz proračuna RS, če je bila intervencija izven občine izvršena na podlagi aktiviranja Državnega načrta zaščite in reševanja ob poplavah.

Stroški intervencije drugih enot, služb, društev in organizacij, ki opravljajo naloge ZRP, se krijejo v skladu s sklenjenimi pogodbami in pravili državnih pomoči.

V primeru povračila stroškov intervencije Izpostava URSZR Brežice na zahtevo URSZR zbere, ugotavlja, oceni, uskladi in verificira intervencijske stroške na občinskih in regijski ravni. URSZR zbrane podatke posreduje na Vlado RS.

D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR
D – 13	Vzorec obrazca za povrnitev stroškov občinam ob nesreči
D – 808	Merila za kritje stroškov intervencije

5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1 Opazovanje in napovedovanje vodostajev ter pretokov rek, vodostajev jezer in morja

Poplave je v večini primerov mogoče predvideti.

S spremljanjem in modeliranjem hidrometeoroloških razmer se lahko z določeno zanesljivostjo predvidijo čas in območja, kjer bi lahko vodotoki prestopili bregove. Za spremljanje nevarnosti poplav so najpomembnejši podatki o vodostajih in pretokih vodotokov, prav tako pa tudi podatki o napovedani in dejanski količini padavin. Na občinski ravni se lahko po potrebi organizira opazovanje vodotokov na terenu.

URSZR je zgradila sistem za spremljanje opazovalnega omrežja, tako imenovani sistem SMOK, v katerega je vključena tudi aplikacija Monitoring voda, ki spremlja pretoke ter vodostaje vodotokov in morja in v katerem so določene intervencijske vrednosti vodostajev in pretokov vodotokov. Sistem črpa podatke iz merilnih sistemov o stanju voda ARSO ter jih prikazuje in dopolnjuje z lastnimi podatki. Sistem SMOK je dostopen na spletni strani <http://smok.sos112.si>.

CORS in ReCO Brežice s pomočjo aplikacije Monitoring voda v sistemu SMOK spremljata višino vodostajev in pretoke vodotokov. Aplikacija Monitoring voda v sistemu SMOK vedno prikazuje trenutne hidrološke razmere v primerjavi s hidrološkimi poročili in opozorili, ki vsebujejo tudi predvidene hidrološke razmere.

ARSO na podlagi meritev in modelskih napovedi opozarja pred poplavami rek, jezer in morja. ARSO izdaja dnevno hidrološko poročilo v besedni obliki ter napoved visokovodnih razmer v grafični obliki in ju objavlja na svojih spletnih straneh ter jih posreduje uporabnikom. ARSO v procesu opazovanja in napovedovanja hidroloških razmer izdaja hidrološka opozorila in pri tem uporablja opozorilne vrednosti za vodostaje in pretoke vodotokov, ki veljajo za okolico posameznih vodomernih postaj iz opazovalne mreže ARSO. Vrednosti stopnje nevarnosti so razdeljene na štiri stopnje nevarnosti: zelena, rumena, oranžna in rdeča (glej D-301 Hidrološka opozorila – stopnje nevarnosti in šifrant). Dnevno hidrološko poročilo v besedni obliki ter napoved visokovodnih razmer v grafični obliki in hidrološka opozorila z barvnimi kodami in stopnjami nevarnosti ARSO dnevno posreduje na CORS.

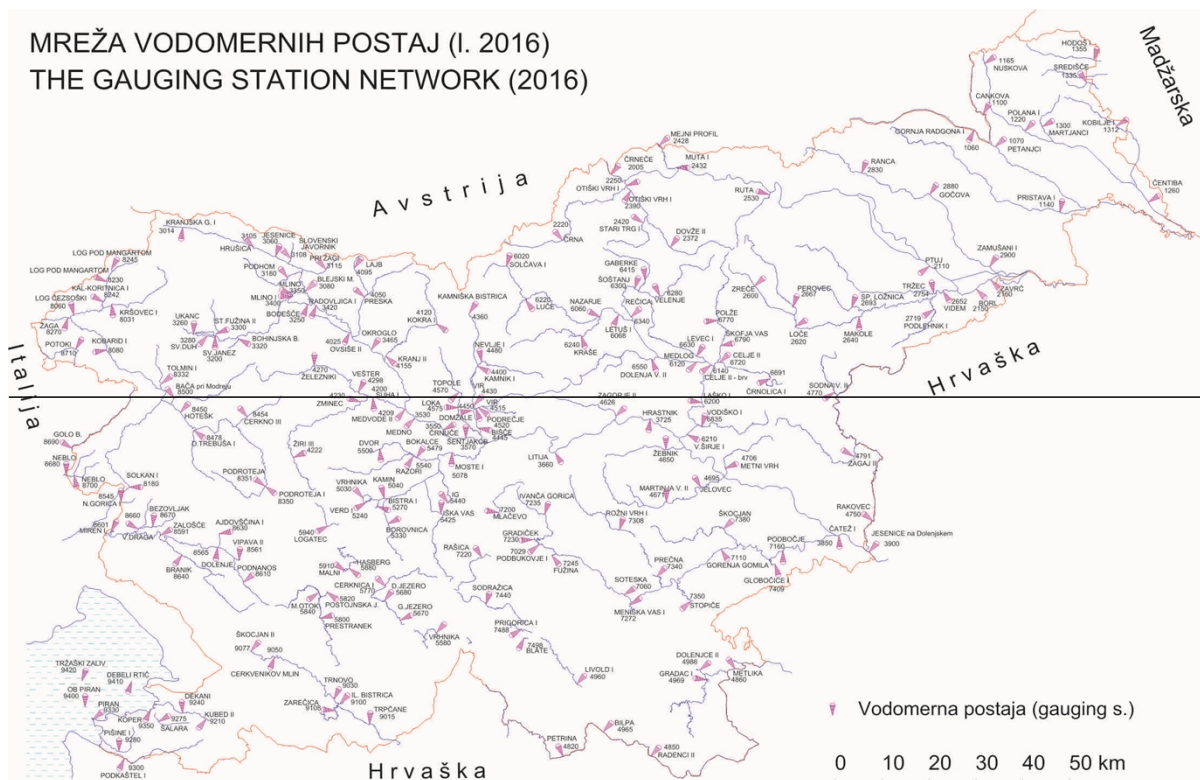
ARSO spremlja hidrološko stanje v Republiki Sloveniji in sodeluje s sosednjimi državami pri izmenjavi podatkov o stanju voda na njihovem ozemlju. Kadar so napovedane prekoračitve opozorilnih vrednosti vodostajev oziroma pretokov vodotokov in vodostaja morja, najpozneje pa, ko so te vrednosti presežene, se začnejo izredno spremljanje in obveščanje o nevarnih hidroloških razmerah in izdaja hidroloških opozoril o nevarnosti poplav.

ReCO Brežice je o nevarnosti poplav oziroma poplavih lahko obveščen na naslednje načine:

- preko Centra za obveščanje Republike Slovenije (CORS),
- od pristojnih občinskih organov in služb (članov štaba CZ občine, poverjenikov za CZ, poveljnikov gasilskih društev idr.)
- od občanov na številko 112.

Člani štabov CZ občin, poverjeniki za CZ, poveljniki gasilskih društev in drugi pripadniki sil za zaščito, reševanje in pomoč si ob močnem dolgotrajnem deževju, ko vodotoki pričnejo naraščati, večkrat ogledajo situacijo na terenu in svoja opažanja posredujejo na ReCO Brežice.

D – 301 Hidrološka opozorila – stopnje nevarnosti in šifrant (ARSO)
--

Slika 3: Mreža vodomernih postaj (ARSO, 2016)

5.2 Obveščanje pristojnih organov in služb na državni ravni

Računalniška mreža ARSO, na kateri se podatki avtomatskih merilnih postaj (meteoroloških in vodomernih) obnovljajo vsakih deset minut, je povezana z informacijsko-komunikacijskim sistemom URSZR.

ARSO s hidrološkim opozorilom o vsaki zaznani nevarnosti za nastanek poplav ali o poplavih obvesti CORS.

Hidrološko opozorilo ARSO vsebuje podatke o:

- vodotokih, ki so presegli opozorilne vrednosti pretokov in/ali vodostajev ARSO,
- pričakovanem času nastanka poplav in razvoju poplavnih dogodkov,
- območju nastanka in obsegu poplav,
- hidrološkem stanju in napovedi poplav označeno s stopnjami nevarnosti z barvno kodo ter v grafičnem prikazu visokovodnih razmer.

CORS o poplavih, ki lahko prizadenejo oziroma so prizadele urbana območja, ogrozile življenje ljudi in lahko povzročijo ali pa so povzročile večjo materialno škodo, oziroma o poplavih, zaradi katerih je bil aktiviran državni načrt, obvesti ReCO Brežice.

ReCO Brežice na osnovi obvestila ARSO o poplavih na območju Posavja obvesti:

- gasilskega poveljnika občine in poveljnika gasilske zveze občine,
- vodjo Izpostave URSZR Brežice ali namestnika,
- vodjo ReCO Brežice,
- poveljnika CZ za Posavje ali namestnika,
- regijskega gasilskega poveljnika,
- OKC PU Novo mesto,
- župana oziroma drugo odgovorno osebo v ogroženi oziroma prizadeti lokalni skupnosti (Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči),
- Cestno podjetje Novo mesto (za cesto Zameško – Kostanjevica na Krki),

- dežurnega operaterja HE na spodnji Savi,
- NEK,
- CORS.

Ko poveljnik CZ za Posavje sprejme odločitev o aktiviranju Regijskega načrta zaščite in reševanja ob poplavah, o tem obvesti ReCO Brežice.

P – 2	Podatki o odgovornih osebah in zaposlenih na Izpostavi URSZR Brežice
P – 15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
P – 17	Seznam prejemnikov informativnega biltena
P – 38	Obvestila prebivalcem, posredovana iz Centra za obveščanje Brežice
D – 8	Navodilo za obveščanje ob nesreči
D – 22/1	Načrt dejavnosti Izpostave URSZR Brežice in Centra za obveščanje Brežice

5.2.1 Obveščanje prebivalcev na ogroženem območju

Obveščanje prebivalcev na ogroženem območju mora biti usklajeno z obveščanjem splošne javnosti.

Za obveščanje prebivalcev o stanju na ogroženem območju so pristojne občine, ki načine in oblike obveščanja podrobneje razdelajo v občinskih načrtih zaščite in reševanja ob poplavah ter z njimi seznanijo prebivalce.

Informacije o razmerah na ogroženem območju, o izvajanju preventivnih ukrepov ter osebne in vzajemne zaščite in o izvajanju zaščitnih ukrepov in nalog ZRP občine posredujejo prek osrednjih in lokalnih medijev in na druge, krajevno običajne načine.

Navodila ogroženim prebivalcem o zaščitnih ukrepih so odvisna od nevarnosti. Občine lahko objavijo posebno telefonsko številko, na kateri lahko občani dobijo informacije o nesreči.

Ob visokih vodah, ko je ogroženih več občin, lahko informacijske centre organizirajo tudi regije oziroma URSZR.

Obveščanje prebivalcev na ogroženem območju se izvaja preko lokalnih medijev (P-18).

P – 18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P – 36	Telefonska številka, na kateri lahko občani dobijo informacije o nesreči
D – 5	Priporočilo o organiziranju in delovanju informacijskega centra
D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči

5.2.2 Obveščanje splošne javnosti

Ljudje, ki živijo na poplavnih območjih, morajo biti seznanjeni s poplavno nevarnostjo. Javnost mora biti o nevarnosti poplav pravočasno, objektivno in korektno obveščena, tako o obsegu poplav in njenih posledicah kot tudi o aktivnostih za odpravo posledic.

ARSO ves čas zagotavlja in posreduje podatke o hidrometeoroloških razmerah. Prvo sporočilo za javnost in vsa nadaljnja sporočila o poplavi oblikuje na državni ravni in jih posreduje v objavo ARSO.

Za obveščanje javnosti o izvajanju nalog ZRP iz državne pristojnosti za območje Posavja so pristojni Poveljnik CZ za Posavje, vodja Izpostave URSZR Brežice in drugi državni organi, ki imajo svoje organizacijske enote v regiji, v skladu s svojimi pristojnostmi. Za dodatne informacije se prav tako lahko na regijski ravni objavijo posebne telefonske številke.

Naloge na področju obveščanja javnosti organizira Izpostava URSZR Brežice v sodelovanju s Štabom CZ za Posavje in drugimi državnimi organi:

- organizira in vodi novinarske konference,
- pripravlja skupna sporočila za javnost,
- navezuje stike z redakcijami medijev in novinarji ter skrbi, da imajo na razpolago informativna in druga gradiva in da so jim dostopni informacijski viri,
- spremlja poročanje medijev.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki morajo po predpisih na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo, povezano z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.

V takih primerih so za takojšnje posredovanje sporočil državnih organov za javnost pristojni:

- Televizija Slovenija,
- Radio Slovenija,
- Slovenska tiskovna agencija.

Obveščanje prebivalcev se izvaja tudi preko lokalnih medijev.

P – 17	Seznam prejemnikov informativnega biltena
P – 35	Seznam oseb, pristojnih za stike z javnostjo v Posavju

5.3 Alarmiranje prebivalcev na ogroženem območju

Ob nevarnosti nastanka poplav na naseljenem območju, ko so zaradi pričakovane višine vodnega vala lahko ogrožena življenja ljudi, je treba takoj začeti izvajati določene zaščitne ukrepe. Ogroženi prebivalci se na bližajočo se nevarnost poplave opozorijo z alarmiranjem.

Alarmiranje obsega postopke od opozarjanja na nevarnost poplav in alarmiranja do prenehanja nevarnosti poplav s pomočjo zvočnih signalov ter aktiviranje določenih enot, služb in operativnih sestav za ZRP.

Alarmiranje izvede ReCO Brežice na zahtevo vodje intervencije, poveljnika CZ občine ali njegovega namestnika, poveljnika CZ az Posavje ali njegovega namestnika, vodje Izpostave URSZR Brežice oziroma župana ali druge odgovorne osebe občine.

ReCO Brežice mora takoj po znaku za preplah posredovati obvestilo o vzroku proženja alarma po radiu, televiziji, svetovnem spletu in CORS-u oziroma na drug predviden način, o vrsti nevarnosti in napotke za osebno in vzajemno zaščito ter napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov. Napotke oziroma besedilo za posredovanje občanom operater zahteva od poveljnika CZ občine ali odgovornih oseb, ki so zahtevale proženje sirene. Podrobneje se postopek alarmiranja načrtuje v občinskih načrtih zaščite in reševanja.

Postopki za osebno in vzajemno zaščito se predvidijo v Standardnem operativnem postopku (SOP) v

Če je alarmni znak dan na obmejnem območju, ReCO Brežice obvesti o vzroku proženja alarma CORS, ki o tem obvesti pristojne službe v sosednji državi.

D - 25	Znaki za alarmiranje
---------------	-----------------------------

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

6.1 Aktiviranje regijskih organov vodenja CZ in njihovih strokovnih služb

Po obvestilu o nevarnosti nastanka poplav in prvih poročilih o posledicah poplav v Posavju poveljnik CZ za Posavje oceni trenutne razmere in oceni situacijo.

Na podlagi razsežnosti in posledic poplav ter zahtev ogroženih občin po pomoči ter napovedi (višina vodostaja, pretoki, količina padavin) poveljnik CZ za Posavje sprejme odločitev o aktiviranju regijskega načrta zaščite in reševanja ob **poplavih**, kar pomeni tudi aktiviranje regijskih sil in sredstev za ZRP.

Pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči organi vodenja upoštevajo načelo postopnosti uporabe sil in sredstev ter stvarne in krajevne pristojnosti za izvedbo določenih ukrepov in nalog ZRP.

Glede na oceno razmer, hidrološka opozorila, razsežnost poplav in napovedi dogodkov lahko poveljnik CZ za Posavje skliče Štab CZ za Posavje ter poveljnike CZ občin v Posavju.

6.2 Aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč na regijski ravni

O aktiviranju regijskih enot CZ in drugih regijskih sil in sredstev za ZRP odloča Poveljnik CZ za Posavje oziroma njegov namestnik.

Enote, službe in druge operativne sestave sil za ZRP, ki se lahko aktivirajo preko pozivnikov, aktivira ReCO Brežice, ostale pa aktivira Izpostava URSZR Brežice v skladu z načini in postopki aktiviranja in mobilizacije sil in sredstev za ZRP, ki so razdelani v Dokumentih o aktiviranju in mobilizaciji sil za ZRP Posavja.

O pripravljenosti in aktiviranju sil za ZRP iz drugih regij odloča na podlagi izkazanih potreb občin in na podlagi predloga Poveljnika CZ za Posavje Poveljnik CZ RS.

Aktiviranje in uporaba državnih zrakoplovov za nujne naloge ZRP ob poplavih za nujno medicinsko pomoč, prevoz obolelih in poškodovanih do zdravstvene službe oziroma med bolnišnicami se izvaja skladno s predpisi in dokumenti o uporabi zrakoplovov za izvajanje nalog ZRP ob naravnih in drugih nesrečah.

Predlog za aktiviranje in uporabo Slovenske vojske lahko poda Poveljnik CZ RS, in sicer na podlagi lastne odločitve ali na predlog župana, poveljnika CZ občine ali njegovega namestnika ali Poveljnika CZ za Posavje ali njegovega namestnika. Po pridobitvi soglasja Vlade RS oziroma ministra za obrambo, Poveljnika CZ RS posreduje predlog oziroma odločitev preko CORS v Operativni center Slovenske vojske (OC SV). Na podlagi izdanega ukaza načelnik Generalštaba SV aktivira OC SV ustrezno poveljstvo, enote ali službe SV.

Za zagotavljanje varnosti se lahko aktivira policija, ki zavaruje območje nesreče, ureja cestni promet za intervencijska vozila, zavaruje izvajanje posameznih zaščitnih ukrepov in izvaja nadzor nad upoštevanjem začasne in stalne prometne signalizacije na kritičnih odsekih, izvaja iskanje pogrešanih oseb, identifikacijo oseb in druge naloge iz svoje pristojnosti.

Zahtevo za aktiviranje **regijskih** ali državnih sil in sredstev za ZRP lahko podajo:

- vodja intervencije,
- župan,
- poveljnik CZ občine oziroma njegov namestnik,
- vodja izpostave URSZR Brežice ali njegov namestnik.

Poveljnik CZ RS ali njegov namestnik lahko odloči v primeru potrebe in na podlagi dogovora z prizadeto občino tudi o aktiviranju enot, služb in drugih operativnih sestavov v Posavju ali prizadeti občini. Aktiviranje izvrši ReCO Brežice, ki mora o tem obvestiti Poveljnika CZ za Posavje ali njegovega namestnika oziroma poveljnika CZ občine ali njegovega namestnika.

Izpostava URSZR Brežice na zahtevo Poveljnika CZ RS vpokliče tudi pripadnike CZ državnih enot in služb CZ, oziroma pripadnike drugih državnih sil za ZRP, ki imajo stalno prebivališče na območju Posavja.

Sile za ZRP (državne in regijske enote), ki odidejo na prizadeto območje, se zberejo na svojih zbirališčih in se napotijo v logistične centre prizadetih regij, kjer se jim na podlagi zahtev občin prizadetega območja določi njihovo delovišče in izdajo delovni nalogi.

P – 5 Seznam zbirališč sil za ZRP

D – 14 Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP

D – 15 Vzorec delovnega naloga

D – 26 Dokumenti o mobilizaciji/aktiviranju pripadnikov regijskih enot in služb za ZRP v Posavju

Poveljnik CZ za Posavje na zahtevo poveljnikov CZ občin ali vodij intervencijskih enot in služb zbere in presodi potrebe po materialnih in finančnih sredstvih. O tem obvesti Poveljnika CZ RS, ki nato po presoji obvesti pristojne za uporabo:

- materialnih sredstev iz državnih blagovnih rezerv za pomoč prizadetim ob naravni nesreči,
- materialna sredstva iz rezerv za primer naravnih in drugih nesreč.

O uporabi materialnih sredstev iz državnih blagovnih rezerv za pomoč prizadetim ob poplavi odloča Vlada RS na predlog ministra pristojnega za preskrbo in Poveljnika CZ RS ali njegovega namestnika oziroma pristojnega ministra. O uporabi sredstev iz rezerv za primer naravnih in drugih nesreč odloča Poveljnik CZ RS ali njegov namestnik.

Izpostava URSZR Brežice in Štab CZ za Posavje sodelujeta pri zbiranju potreb po materialnih in finančnih sredstvih na podlagi prošenj za pomoč iz prizadetih občin ter pri organizaciji razdelitve pomoči na prizadetem območju.

Prispela pomoč iz drugih regij se zbira v Regijskem logističnem centru Brežice, od koder se organizira razdelitev na prizadeta območja. O izdani materialni pomoči se vodi evidenca izdane materialne pomoči.

6.3 Aktiviranje sredstev pomoči

Materialna pomoč regije ob poplavah lahko obsega:

- pomoč v zaščitni in reševalni opremi, ki je v pristojnosti regije in jo občine potrebujejo pri izvajanju zaščitnih ukrepov in nalog ob poplavah,
- pomoč v sredstvih za začasno nastanitev in oskrbo ljudi,
- posredovanje pri zagotavljanju specialne opreme, ki je na ogroženem območju ni mogoče dobiti (gradbena mehanizacija, naprave za prečiščevanje vode, električni agregati, muljne črpalke visokih zmogljivosti itn.), pri čemer gre zlasti za pomoč občini v primeru nenadnih poplav,
- pomoč v hrani, pitni vodi, zdravilih, obleki, obutvi in podobno, če je to potrebno na zahtevo občine.

O uporabi materialnih sredstev, ki so:

- last Zavoda RS za blagovne rezerve za pomoč prizadetim ob naravni nesreči odloča Vlada RS na predlog ministra, pristojnega za preskrbo, in poveljnika CZ RS,
- državne rezerve materialnih sredstev, katerih skrbnik je URSZR za primer naravnih in drugih nesreč, odloča Vlada RS, v nujnih primerih pa tudi poveljnik CZ RS.

Mednarodno pomoč usklajuje URSZR.

Reševalne enote in službe, strokovnjaki in materialna pomoč, ki prihaja v Slovenijo z zrakoplovi, se zbirajo tudi na Letališču Cerklje ob Krki, od tam se dostava v logistične centre ali neposredno na ogroženo območje organizira v regijskem logističnem centru Izpostave URSZR Brežice.

Za sprejem pomoči v obliki večjega števila reševalnih enot in zrakoplovov se uporablja Postopkovnik - Podpora države gostiteljice mednarodni pomoči ob naravni in drugi nesreči v Republiki Sloveniji, kjer je opredeljeno, da so v organizacijo sistema podpore mednarodni pomoči, ki prispe v Republiko Slovenijo, vključeni tudi regijski in občinski poveljniki CZ z regijskimi in občinskimi štabi CZ.

D - 3 Načrt organizacije in delovanja regijskega logističnega centra ter prevzema in razdelitve pomoči na letališču Cerklje ob Krki
D – 12 Postopkovnik: Podpora države gostiteljice mednarodni pomoči ob naravni in drugi nesreči v Republiki Sloveniji

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 Organi in njihove naloge

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Po tem zakonu se varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organizira in izvaja kot enoten sistem na lokalni, regionalni in državni ravni.

7.1.1 Poveljnik CZ za Posavje

- oceni posledice nesreče in potrebo po vključevanju regijskih sil in sredstev ZRP,
- odloča o aktiviranju sil zaščite, reševanja in pomoči na nivoju regije,
- aktivira regijski načrt zaščite in reševanja ob poplavah v Posavju,
- ovrednoti predloge o izvajanju zaščitnih ukrepov, jih odreja in prekliče, ko so za to izpolnjeni pogoji,
- operativno in strokovno vodi dejavnost CZ, skrbi za povezano ter usklajeno delovanje vseh sil za ZRP iz regijske in občinske pristojnosti,
- usklajuje operativne zaščitne ukrepe in naloge ZRP ter drugih državnih organov na regijski ravni in občin,
- predlaga in odreja zaščitne ukrepe in naloge,
- koordinira aktivnosti s poveljniki CZ občin ter na njihovo zahtevo organizira potrebno pomoč v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč ter izvaja koordinacijo s sosednjimi regijami,
- na zahtevo poveljnikov CZ prizadetih občin organizira oziroma zaprosi za potrebno pomoč v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč,
- usklajuje sprejem pomoči v silah in sredstvih za območje Posavja,
- usmerja dejavnost in poroča poveljniku CZ RS o izvršenih ukrepih in stanju na prizadetem območju,
- vodi pripravo končnega poročila o izvajanju zaščite in reševanja ter ga posreduje Poveljniku CZ RS in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Izpostava URSZR Brežice:

- izdelava načrt delovanja Izpostave URSZR Brežice ob poplavah,
- opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči iz svoje pristojnosti (pozivanje pripadnikov, vodenje finančnih zadev),
- zagotavlja delovanje komunikacijskega sistema za delovanje regijskih in občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- zagotavlja informacijsko podporo organom vodenja na regijski ravni,
- obvešča pristojne organe o aktiviranju regijskega načrta,
- zagotavlja prostorske, telekomunikacijske in druge pogoje za delo poveljnika in članov štaba CZ za Posavje,
- nudi administrativno in logistično pomoč poveljniku in članom štaba CZ za Posavje pri vodenju zaščite, reševanja in pomoči ter pri odpravljanju posledic poplave v Posavju,
- skrbi za delovanje RLC,
- usmerja delovanje ReCO Brežice (obveščanje prebivalcev, alarmiranje),
- zagotavlja logistično podporo pri delovanju regijskih sil ZRP,
- organizira delo in zagotavlja pogoje za delo regijske komisije za ocenjevanje škode,
- zbira, obdeluje in posreduje podatke o poplavi in drugih z njo povezanih dogodkih,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 2 Načrt Izpostave URSZR Brežice za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in štaba CZ za Posavje

D – 22/1 Načrt dejavnosti Izpostave URSZR Brežice in Centra za obveščanje Brežice

7.1.2 Vojašnica Jerneja Molana Cerklje ob Krki

- zagotavljanje dostopa do RLC Brežice,
- zagotavljanje logistične zmogljivosti,
- po potrebi nudi pomoč pri evakuaciji civilnega prebivalstva ter z logističnimi zmogljivostmi zagotavlja pogoje za namestitve in oskrbo ogroženega prebivalstva ter pri gradnji začasnih nasipov;
- skladno s svojimi pristojnostmi usklajuje sodelovanje preostalih zmogljivosti SV pri opravljanju nalog ZRP;
- izvaja ostale naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22/3 Načrt dejavnosti Vojašnice Jerneja Molana Cerklje ob Krki

7.1.3 Policijska uprava Novo mesto

- varuje življenja, osebno varnost in premoženje ljudi ter vzdržuje javni red na ogroženem in prizadetem območju,
- zavaruje ogroženo območje;
- preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja ter prekrške, odkriva in prijema njihove storilce ter druge iskane osebe in jih izroča pristojnim organom,
- nadzira in skladno s stanjem prometne infrastrukture ureja promet ter omogoča interveniranje silam za ZRP,
- skladno z razmerami varuje državno mejo in izvaja mejni nadzor ter policijske naloge v zvezi s tujci,
- izvaja zakonsko določene naloge in nudi pomoč pri izvajanju določenih ukrepov, ki jih odredijo pristojne institucije (prepoved dostopa ali začasna omejitev gibanja prebivalstva na neposredno ogroženih območjih);
- sodeluje pri identifikaciji žrtev,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D – 22/2 Načrt dejavnosti PU Novo mesto

7.1.4. Direkcija Republike Slovenije za vode, Sektor spodnje Save

- izvajajo naloge urejanju voda in načrtovanja,
- spremljajo stanje voda, vodnih in priobalnih zemljišč, vodnega režima in vodne infrastrukture ter
- urejajo vodne pravice in upravne oziroma ostale postopke,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.5 Splošna bolnišnica Brežice

- izvaja nujno specialistično zdravstveno pomoč, ki jo zagotavljajo splošne in specialistične bolnišnice,
- po potrebi reorganizira delovanje bolnišnice za delo ob množičnih nesrečah,
- sprejme poškodovane in ranjene v nadaljnjo zdravljenje,
- izvaja druge ukrepe in naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.6 CSD Posavje

- sodeluje pri vzpostavitvi pregleda nad stanjem na terenu predvsem z vidika načrtovanja in nudenja psihosocialne pomoči prizadetim v nesreči,
- sodeluje pri koordiniranju evakuacije in usklajujejo nastanitev in oskrbo za ranljive skupine prebivalcev (otroci, invalidi, starostniki, kronični bolniki in drugi ogroženi posamezniki) v začasna in nadomestna bivališča,

- evidentira rizične/ranljive posameznike in skupine prebivalcev,
- organizira in koordinira pomoč rizičnim/ranljivim posameznikom, ki so ostali na svojem domu (pomoč na domu in dostava hrane),
- zagotavlja psihosocialno podporo prebivalcem (empatično oporo s pogovorom, tolažbo, sočustvovanjem, krepitev moči, informiranjem ...),
- izvaja socialnovarstvene storitve, predvsem prvo socialno pomoč (poudarek je na seznanitvi z oblikami pomoči, ki so na voljo), tudi osebno pomoč in pomoč družini za dom,
- proaktivno navezuje in vzdržuje stike s posamezniki v večji stiski in jih usmerjajo v dodatne oblike formalne pomoči,
- izplačuje denarne prejemke (pravice iz javnih sredstev-prioritetno denarno socialno pomoč, starševska nadomestila),
- organizira in vzpodbujajo skupnostne akcije na terenu (za otroke, starejše, skupine za medsebojno podporo in spodbujanje samopomoči),
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.7 URSVVHVR, OU Novo mesto

- sodeluje pri določanju ukrepov v zvezi z živalmi, živili živalskega izvora in krmo,
- izvaja poostren izredni uradni nadzor na področju varnosti živil živalskega izvora in krme ter na področju zdravstvenega varstva in zaščite živali,
- odreja ukrepe imetnikom živali ter nosilcem dejavnosti za zagotavljanje varne hrane in krme ter za zagotavljanje zdravstvenega varstva in zaščite živali,
- sodeluje pri izvajanju zaščitnih ukrepov za izvajanje inšpekcijskega nadzora nad oskrbo s hrano in javne prehrane
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.2 Operativno vodenje

Operativno strokovno vodenje sil za ZRP izvajajo poveljniki CZ ob pomoči štabov CZ, ki so njihovi svetovalni organi, vodje intervencije in vodje reševalnih enot.

Dejavnosti za ZRP na območju občine operativno vodi občinski poveljnik CZ, ki mu pri sprejemanju odločitev strokovno pomaga občinski štab CZ.

Poveljnik CZ za Posavje spremlja stanje in izvajanje ZRP na ogroženem območju ter na zahtevo poveljnika CZ ogrožene občine skladno z načelom postopnosti organizira potrebno pomoč v silah in sredstvih za ZRP.

Če so poplave ogrozile več občin v Posavju, dejavnosti za ZRP organizira in vodi poveljnik CZ za Posavje. Na podlagi napovedi poteka nesreče in ocene razmer poveljnik CZ za Posavje določi zaščitne ukrepe ter naloge ZRP.

Poveljnik CZ za Posavje usklajuje in usmerja aktivnosti, ko se aktivirajo regijske sile in sredstva za ZRP ter se v intervencijo vključijo gasilske ter druge enote iz več občin, Policija in SV. Poveljnik CZ za Posavje lahko za opravljanje posameznih nalog na ogroženem območju določi vodjo intervencije, kateremu so podrejene vse sile, ki sodelujejo pri izvajanju nalog ZRP na ogroženem območju.

Če so poplave ogrozile območje dveh ali več regij, organizira in vodi dejavnosti za ZRP poveljnik CZ RS skladno s svojimi pristojnostmi in odločitvami Vlade RS.

Posledice nesreče je treba čim prej ustrezno dokumentirati. Prav tako je treba dokumentirati tudi vse odločitve poveljnika CZ za Posavje.

Naloga Štaba CZ za Posavje je, da v čim krajšem času vzpostavi pregled nad stanjem na ogroženem območju, presodi predvideni razvoj razmer, zagotovi nujno pomoč na ogroženem območju in glede na pričakovano širjenje vodnega vala sprejme ukrepe, ki so nujni za reševanje ljudi in materialnih dobrin.

D – 2 Načrt Izpostave URSZR Brežice za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in štaba CZ za Posavje

7.3 Organizacija zvez

Pri neposrednem vodenju intervencije in drugih akcij ZRP se uporabljajo sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZA-RE, ZA-RE PLUS) ter sistem osebne klica.

Sistem zvez ZA-RE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcij. Informacijsko-komunikacijsko središče tega sistema je v Centru za obveščanje Brežice, preko katerega se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne informacijsko – komunikacijske sisteme.

Pri prenosu podatkov in govornem komuniciranju se lahko uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura.

Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka s storitvami oziroma zvezami, kot so:

– sistemi in omrežja:

- radijske zveze – sistem ZA-RE, ZARE DMR in ZA-RE PLUS
- sistem osebne klica ZARE,
- sistem javne stacionarne telefonije,
- sistem javne mobilne telefonije,
- prenosne bazne postaje mobilne telefonije,
- sistem zvez, ki jih uporablja Slovenska vojska,
- sistem zvez TETRA, ki jih uporablja Policija,
- internet zaščite in reševanja,
- internet/svetovni splet.

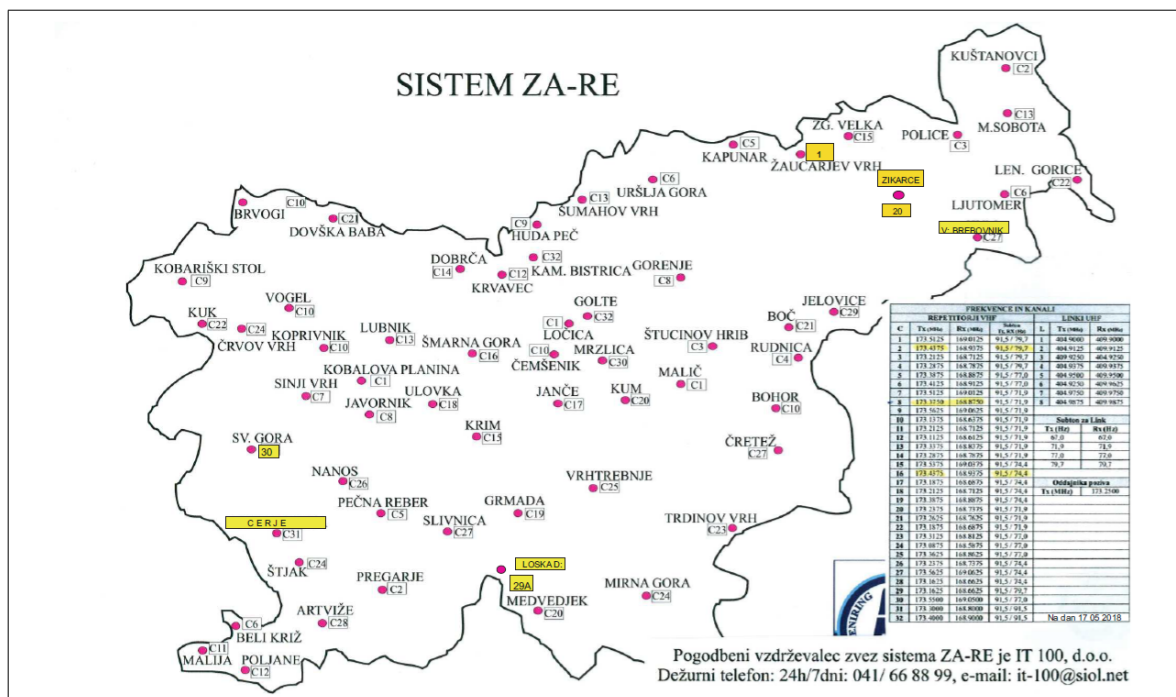
– storitve:

- govorne komunikacije,
- prenos podatkov – kratka sporočila,
- prenos podatkov – kratka sporočila – pozivanje – sistem osebne klica,
- prenos podatkov – elektronska pošta,
- prenos podatkov – telefaks.

Poveljnik CZ oziroma vodja intervencije ob naravni ali drugi nesreči operaterjem sistema javne stacionarne in mobilne telefonije zagotavlja dostope do komunikacijskih objektov, ki so na območjih nesreče (intervencije) v okvari, in sicer do odprave napak ter ponovnega začetka delovanja.

Sistem zvez ZA-RE

Pri neposrednem vodenju akcij ZRP se za govorne komunikacije uporablja sistem radijskih zvez zaščite in reševanja ZA-RE ter za pozivanje sistem osebne klica ZA-RE. Sistem zvez ZA-RE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih akcijah na področju zaščite in reševanja.

Slika 5: Repetitorske postaje s kanali sistema ZA-RE (URSZR, 2018)

Uporaba mobilnih repetitorskih postaj ZA-RE

Mobilne repetitorske postaje se uporabljajo za nadomestilo izpadlih repetitorskih postaj radijske mreže sistema zvez ZA-RE ali za izboljšanje delovanja te mreže, če gre za lokacijo s slabšo pokritostjo z radijskim signalom ZA-RE ali za potrebe po dodatnem repetitorju zaradi povečanega radijskega prometa oziroma zahteve zaradi organizacije prometa radijskih zvez ZA-RE ob nesreči.

Podsistem osebne klica

V sistemu zvez ZA-RE deluje tudi podsistem osebne klica (pozivniki). Ta omogoča pošiljanje pisnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebne klica. Sporočila imetnikom pošilja Center za obveščanje Brežice.

Oddajniško mrežo sestavlja 53 oddajnikov zgornje in 73 digitalnih repetitorjev spodnje mreže. V Posavju se oddajnika nahajata na Čretežu in Bohorju. Če bi bilo potrebno, bi lahko namestili tudi mobilni digitalni repetitor.

P – 19 Radijski imenik sistema zvez ZA-RE
D – 4 Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči

8 ZAŠČITNI UKREPI TER NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Pri izvajanju zaščitnih ukrepov in nalog ZRP je glavna vloga regije na povezovanju ter koordinaciji nalog in aktivnosti med lokalnimi skupnostmi, drugimi organi in službami regijskega pomena in državnim nivojem (URSZR).

8.1 Zaščitni ukrepi

8.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se začnejo izvajati takoj po prvih obvestilih o zviševanju vodostaja vodotokov.

Obvezne javne gospodarske službe na področju urejanja voda (koncesionarji), upravljavci objektov in drugi pristojni organi poostrijo nadzor, kjer obstaja nevarnost, da bi narasle vode lahko te objekte poškodovale. Glede na stanje lahko pravočasno predlagajo ukrepe (rušenje naravnih pregrad, gradnja in utrjevanje nasipov, gradnja zadrževalnikov, praznjenje umetnih akumulacij, odstranjevanje plavja iz struge, izkopi razbremenilnih kanalov za odvajanje poplavnih vod, ščitenje posameznih objektov s tesnjenjem odprt in drugi ukrepi), z namenom zavarovati ljudi in njihovo premoženje pred poplavami.

Pri opravljanju nalog omenjena podjetja v Posavju sodelujejo s pristojnim poveljnikom CZ.

Štabi CZ občin, štab CZ za Posavje in enote Civilne zaščite, javne gospodarske službe na področju urejanja voda (koncesionarji) in druga podjetja morajo takoj ob pojavu nevarnosti nastopa visokih voda začeti izvajati operativne zaščitne ukrepe. Izvajajo se ukrepi dodatne obrambe nasipov, zapora ali ščitenje prometnic, ipd. Ti ukrepi so možni, če je opozorilo na nevarnost posredovano dovolj zgodaj.

Če poplava ogroža območje, po katerem potekajo daljnovodi, operater ReCO Brežice v sodelovanju s CORS posreduje pristojnemu sistemskemu operaterju električne energije oziroma pristojnemu distribucijskemu podjetju zahtevo vodje intervencije po izklopu daljnovodov (Elektro Celje, Elektro Ljubljana). Vodja intervencije pri odločitvi za izklop daljnovoda upošteva pomen posameznega daljnovoda za neprekinjeno oskrbo z električno energijo.

Regijska tehnično reševalna enota CZ, predvsem Ekipa za tehnično reševanje s specialnimi delovnimi stroji in Slovenska vojska z inženirskimi zmogljivostmi, po potrebi sodelujeta pri izvajanju interventnih del z gradbeno mehanizacijo, prevozi oseb in materiala ter izdelavi in postavitvi nadomestnih mostov.

Ob poplavi naloge izvajanja zapor cest in zagotovitev začasnih obvozov izvedejo podjetja oziroma službe, ki skrbijo za vzdrževanje cest (komunalna podjetja, CGP).

Policija izvaja nadzor in urejanje prometa na ogroženem območju.

Slovenske železnice (SŽ) poskrbijo za potrebno varnost na železniški infrastrukturi. Upravljevec javne železniške infrastrukture (SŽ-Infrastruktura, d.o.o.) je dolžan, v primeru nevarnosti poplav na železniški infrastrukturi, železniški promet nemudoma ustaviti in nadaljnje aktivnosti v zvezi z njimi izvajati po veljavnih internih predpisih. Letališče Cerklje ob Krki ni poplavno ogroženo.

Ob poplavih se izvajajo gradnje in popravila vodne infrastrukture, kjer sodelujejo obvezne javne gospodarske službe na področju urejanja voda (VGP Drava, DRSV, Sektor območja spodnje Save), upravljavci objektov (Savske elektrarne d.o.o. za HE Vrholc, HESS d.o.o. za HE Boštanj, Arto-Blanca, Krško in Brežice) ter druge pristojne organizacije (komunalne službe),

podjetja za vzdrževanje cest (CGP, DRSI, DARS d.d.), SŽ za popravilo železniške infrastrukture, gradbena podjetja z ustrezno mehanizacijo in drugi.

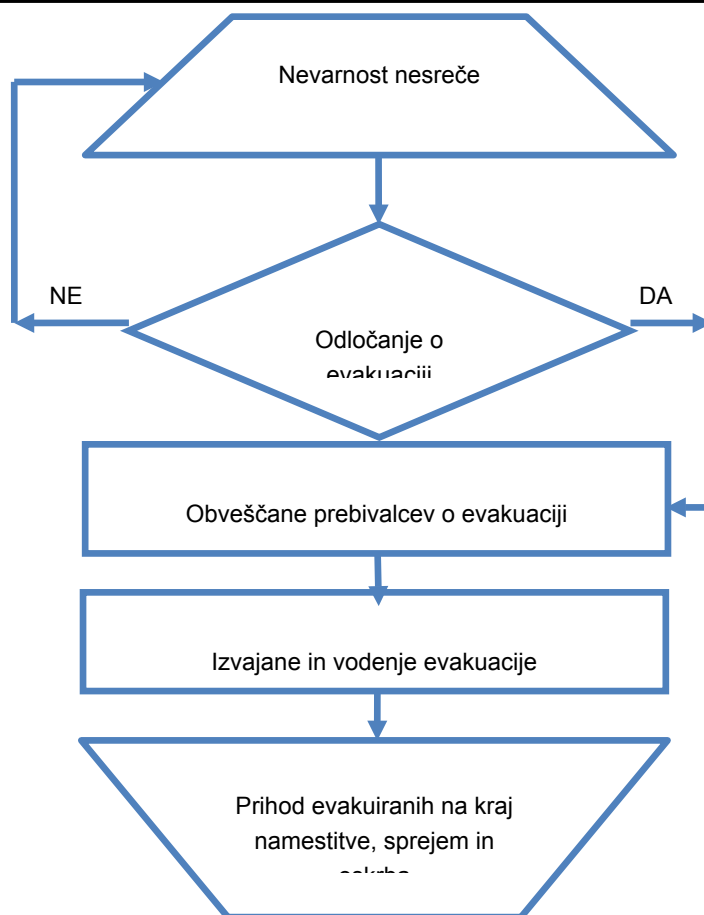
Pri opravljanju teh nalog po potrebi sodelujejo tudi enote SV.

P - 10 Pregled gradbenih organizacij

D - 804 Protokol izklapljanja in vklapljanja daljnovodov ob naravnih in drugih nesrečah

8.1.2 Evakuacija

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Evakuacija je organiziran umik prebivalcev z ogroženega na varnejše območje. Evakuacija ob poplavah se izvaja le, če z drugimi ukrepi ni mogoče zagotoviti varnosti ljudi in materialnih dobrin. Evakuacijo lahko odredi Vlada RS, župan ogrožene občine, v nujnih primerih pa tudi vodja intervencije ali pristojni poveljnik CZ (občine, za Posavje).

Evakuacija se izvaja pred nastopom poplavnega vala, najpogosteje v spodnjih delih vodotoka, ki so opredeljeni z občinskimi načrti zaščite in reševanja ob poplavah.

Če je dovolj časa, se lahko poleg ljudi in živali evakuirajo tudi materialne dobrine. Na območjih, na katerih je odrejena evakuacija, se morajo prebivalci preseliti v določen kraj v času in na način, kot je določeno z načrti zaščite in reševanja oziroma z odločitvijo pristojnega organa.

Občina območja, na katerega so prebivalci evakuirani, krije stroške v zvezi z njihovo nastanitvijo in oskrbo ter izobraževanjem. Nadomestilo stroškov ji daje država oziroma tista občina, iz katere so prebivalci evakuirani, v obsegu kot bi jih krili, če do evakuacije ne bi prišlo.

Evakuacijo načrtujejo in organizirajo občine skladno s svojimi načrti (delnimi načrti) zaščite in reševanja. Evakuacijo izvaja štab CZ občine ob sodelovanju s prevoznimi podjetji, zavodi (ZVKD) in drugimi organizacijami ter prostovoljnimi humanitarnimi in drugimi nevladnimi organizacijami, ki so določene z načrti zaščite in reševanja.

Pri izvajanju evakuacije lahko sodelujejo tudi enote CZ, gasilci, policija in po potrebi SV.

Občine v svojih načrtih zaščite in reševanja določijo območja, iz katerih se evakuirajo prebivalci, evakuacijska zbirališča, poti in sprejemališča, kraje in objekte nastanitve ter izvajalce evakuacije.

Z načrti evakuacije ob poplavah morajo biti vnaprej seznanjeni ogroženi prebivalci ter vsi, ki bodo sodelovali pri izvedbi evakuacije.

Evakuacijo na območju dveh ali več občin usmerja in usklajuje Poveljnik CZ za Posavje. Regija sodeluje z zagotavljanjem ustrezne opreme in sredstev iz državnih rezerv, ki je potrebna ob nastanitvi in oskrbi ogroženih.

P – 20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P – 21	Pregled objektov, kjer je možna začasna namestitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije, primerne za postavitve zasilnih prebivališč
D – 9	Zaščitni ukrep evakuacija -priporočilo

8.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Prebivalcem, ki so zaradi poplave ostali brez doma ter sredstev za preživetje in ki se zaradi ogroženosti zadržujejo zunaj svojega prebivališča, morajo občine zagotoviti zatočišče in oskrbo z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami.

Za izvedbo sprejema in oskrbe evakuiranih prebivalcev so odgovorni poveljniki CZ občine. Predvideva se, da bo večina ogroženih prebivalcev poiskala nastanitev pri sorodnikih in svojcih, občina pa je dolžna zagotoviti namestitev vseh, ki začasno namestitev potrebujejo.

Občine organizirajo delo na sprejemališčih, kjer se izvaja:

- evidentiranje ogroženih prebivalcev,
- urejanje sprejemališč,
- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče, se prebivalci namestijo v zidane objekte oziroma v bivalnike, v nujnih primerih pa v šotore),
- nastanitev prebivalstva,

- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami, torej s pitno vodo, hrano, obleko, električno energijo, nujno zdravstveno oskrbo, psihološko pomočjo, obveščanjem in izobraževanjem šoloobveznih otrok,
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

Navedene naloge izvajajo občinske službe CZ za podporo, podjetja in zavodi, ki razpolagajo z nastanitvenimi in prehrabnimi zmogljivostmi, CSD Posavje, društva ter humanitarne organizacije v Posavju (RKS, Karitas).

Občine zbirajo podatke o prebivalcih, ki so ostali brez prebivališča ali v njihovih prebivališčih ni več mogoče živeti. Sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev organizirajo občine, izvajajo pa jo občinske javne službe v sodelovanju z drugimi organizacijami. Pri izvajanju tega ukrepa sodelujejo tudi enote CZ (nastanitveni centri) ter prostovoljne humanitarne in druge organizacije.

V občinskih načrtih zaščite in reševanja je potrebno natančno določiti mesta, kjer se sprejmejo evakuirani prebivalci ter kjer se jim zagotovijo najnujnejše možnosti za nastanitev, pitno vodo, hrano, obleko ter zdravstveno oskrbo.

Kriteriji za organiziranje nastanitve so:

- nastanitev prebivalcev čim bližje domu,
- nastanitev v objekte, ki poleg bivalnih pogojev omogočajo še oskrbo s hrano, vodo, osebno higieno ter ogrevanje (počitniške prikolice, kontejnerji, šotori, nepoškodovane stanovanjske hiše, hoteli, počitniški domovi).

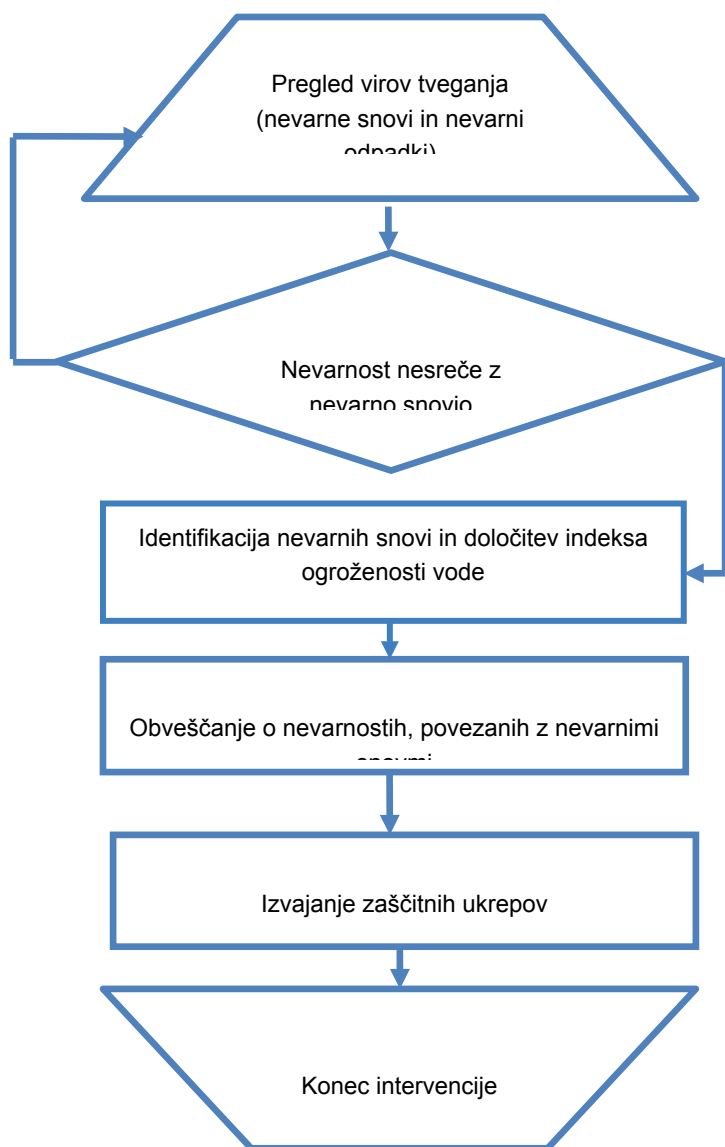
V kolikor se pri organizaciji namestitve izkaže potreba po pomoči regijskih sil in sredstev, se v aktivnosti vključi poveljnik CZ za Posavje.

Regija sodeluje z zagotavljanjem ustrezne opreme in sredstev iz državnih rezerv, ki je potrebna ob nastanitvi in oskrbi ogroženih. Če potrebe po nastanitvi in oskrbi ogroženih prebivalcev presegajo možnosti posamezne občine, pri tem pomaga država.

P – 21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti ter lokacije, primerne za postavitve zasilnih bivališč
P – 22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P – 23	Pregled lokacij, načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P – 25	Pregled človekoljubnih organizacij
D – 11	Zaščitni ukrep Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev – priporočilo

8.1.4 Radiološka, kemijska in biološka zaščita

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Zaradi poškodb na objektih in napravah, v katerih se proizvajajo, uporabljajo, hranijo ali prevažajo nevarne snovi, lahko pride ob poplavah do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje, predvsem v poplavljenе vode.

Ob obvestilu ob izlitju nevarne snovi v vodo oziroma ob informaciji, da je poplavljenа voda onesnažena z nevarno snovjo se izvajajo zaščitni ukrepi in naloge ZRP, določene z načrtom zaščite in reševanja za nesrečo z nevarnimi snovmi.

Radiološka, kemijska in biološka zaščita (v nadaljnjem besedilu: RKB-zaščita) obsega:

- izvidovanje nevarnih snovi v okolju (detekcija, identifikacija, dozimetrija, preprostejše analize),
- ugotavljanje in označevanje meja kontaminiranih območij,
- ugotavljanje prenehanja radiološke in kemijske nevarnosti,
- jemanje vzorcev za analize in preiskave,

- usmerjanje, usklajevanje in izvajanje zaščitnega ukrepa,
- izvajanje dekontaminacije ljudi in opreme.

Zaradi velikih količin (uporaba v prometu in gospodinjstvih) je potrebno izvajati nadzor nad iztekanjem nafte in naftnih derivatov ter preveriti stanje cistern za kurilno olje v individualnih zgradbah.

Lastniki in uporabniki objektov in naprav, ki so namenjeni javni oskrbi z vodo, proizvodnji, prometu in skladiščenju živil, zdravil in živinske krme, javni zdravstveni službi in izobraževanju otrok, morajo zagotoviti zaščitna sredstva in izvajati predpisane ukrepe za RKB-zaščito.

V primeru poplav RKB-zaščita predstavlja tudi preprečevanje izliva in raznosa nevarnih in kužnih snovi (fekalijske) v poplavno vodo ter ugotavljanje ustreznosti pitne vode, poplavljenih prehranskih izdelkov, prostorov in območij ter njihovo dezinfekcijo in varno odlaganje.

Ob pojavu poplav lahko pride do različnih nevarnosti za javno zdravje. NIJZ, OE Novo mesto predlaga na podlagi ocene tveganja ukrepe za varovanje zdravja s poudarkom na najbolj ranljivih skupinah populacije. V primeru izbruhov ali epidemije nalezljive bolezni pri ljudeh oz. drugih nevarnostih za javno zdravje NIJZ, OE Novo mesto:

- naredi oceno tveganja za zdravje ljudi;
- predlaga, usmerja in usklajuje splošne in specifične proti epidemične oz. druge ukrepe za varovanje zdravja;
- obvešča strokovno in splošno javnost o ukrepih;
- ugotavlja okužena in ogrožena območja;
- opredeljuje potrebe po vzorčenju in diagnostiki nalezljivih bolezni pri ljudeh in obremenjenosti s kemijskimi onesnaževali ob pomoči sil za ZRP in SV ter izvaja ustrezne varovalne protiepidemične ukrepe,
- predlaga izvedbo dekontaminacije, dezinfekcije, dezinsekcije in deratizacije, kar izvede NLZOH, OE Novo mesto ob pomoči sil za ZRP in SV.

ZIRS, OE Novo mesto z namenom varovanja javnega zdravja izvaja nadzor nad zdravstveno-higienskim stanjem začasnih bivališč (nastanitveni centri in drugi objekti) ob poplavih in evakuacijah, kjer je povečana koncentracija prebivalcev.

Za detekcijo in identifikacijo radioloških, kemijskih, bioloških ali drugih virov ogrožanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi in drugih nesrečah lahko Izpostava URSZR Brežice preko URSZR aktivira tudi ekološki laboratorij z mobilno enoto (ELME), mobilno enoto z ekološkim laboratorijem (MEEL) ter sodeluje s SV in njenimi zmogljivostmi.

Občine morajo v svojih načrtih ZIR ob poplavih bolj natančno opredeliti, kje na svojem ozemlju imajo nevarne snovi (pregled virov nevarnih snovi), oceniti, kakšna je nevarnost, da bi ob poplavih prišlo do nesreč z nevarnimi snovmi, razdelati, kako bo potekalo obveščanje o nevarnostih, povezanih z nevarnimi snovmi, kateri in kako se bodo izvajali zaščitni ukrepi, ter določiti lokacije, kjer se bodo začasno zbirale nevarne snovi, do odvoza s strani pooblaščenega podjetja za odvoz in uničenje nevarnih snovi.

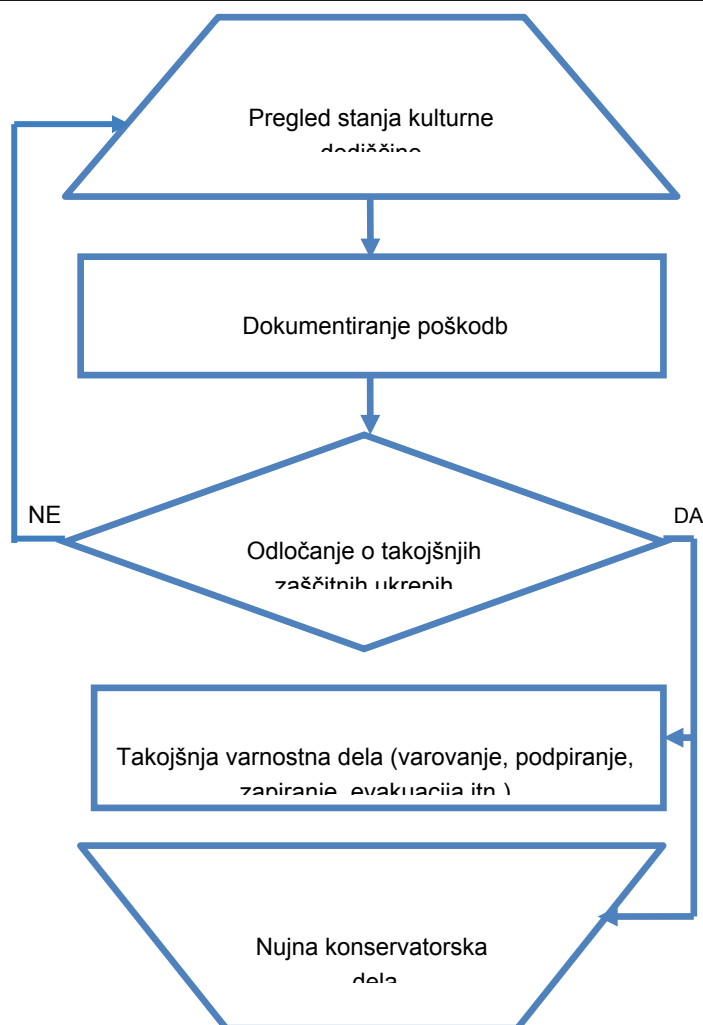
Naloga regijske enote za RKB izvidovanje bo takoj po poplavih oziroma takrat, ko se nivo vode zniža, pregledati celotno prizadeto območje, ugotoviti prisotnost, vrsto in količino nevarnih snovi v okolju.

Enota izvaja detekcijo, identifikacijo, dozimetrijo, opravlja enostavnejše analize, jemlje vzorce na terenu ter ugotavlja in označuje mejo kontaminiranega območja. Za opravljanje zahtevnejših analiz in preiskav se vključi državna enota ELME ali MEEL.

P – 3 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč P – 30 Pregled stacionarnih virov tveganja zaradi nevarnih snovi P – 37 Seznam podjetij za odvoz nevarnih snovi P - 303 Pregled virov tveganja zaradi obdelovalcev in zbiralcev nevarnih odpadkov
--

8.1.5 Zaščita kulturne dediščine

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje in zmanjšanje škodljivih vplivov poplav na kulturno dediščino. Priprave in zaščitne ukrepe izvajajo lastniki in uporabniki kulturne dediščine, strokovna služba za varstvo kulturne dediščine, občine in država. Pri izvajanju zaščite kulturne dediščine ob poplavah po potrebi sodelujejo tudi ustrezne enote in službe CZ, gasilske enote ter druge sile za ZRP.

Ministrstvo za kulturo vodi register nepremične kulturne dediščine, ki je uradna zbirka podatkov o nepremični kulturni dediščini na območju Republike Slovenije. Podatki, relevantni za zaščito in reševanje dediščine ob poplavah, so dostopni za pregledovanje na spletni strani <https://gisportal.gov.si/evrd>. Podatki iz registra so javni.

Prevzem in uporaba digitalnih podatkov sta možna preko spletnih servisov in prenosa podatkov (shp format) na naslednjih povezavah:

- Prevzem podatkov (shp)
<https://podatki.gov.si/dataset/varstveni-rezimi-kulturne-dediscine-evrd>
- Spletni servisi:
 - https://gisportal.gov.si/arcgis/rest/services/MK/Evrd_servis/MapServer
 - https://gisportal.gov.si/arcgis/services/MK/Evrd_servis/MapServer/WMServer?request=GetCapabilities&service=WMS

- https://gisportal.gov.si/arcgis/rest/services/MK/Evrd_servis/FeatureServer

Nepremična kulturna dediščina, ki je razglašena za kulturni spomenik, se označuje z znakom Haaške konvencije (slika 6).

Slika 6: Označevanje nepremičnih kulturnih spomenikov

Stavbno kulturno dediščino je treba čim prej zavarovati tudi pred vremenskimi vplivi, premično pa premestiti v ustrezne objekte, kjer se lahko izvajajo tudi najnujnejša konzervatorska dela.

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje škodljivih vplivov poplav na kulturno dediščino. Priprave in zaščitne ukrepe ter tudi ukrepe reševanja ob poplavah izvajajo lastniki in uporabniki oziroma upravljavci kulturne dediščine, strokovna služba za varstvo kulturne dediščine, občine in država. Zaščita in reševanje kulturne dediščine vključuje tudi premestitev premične kulturne dediščine, če je to potrebno zaradi obsega poplav in nevarnosti za uničenje dediščine.

Pri izvajanju zaščite in reševanja kulturne dediščine po potrebi sodelujejo tudi enote in službe CZ, gasilske enote in druge sile za ZRP, če je tako predhodno usklajeno z lastniki in uporabniki oziroma upravljavci kulturne dediščine.

P-31 Pregled kulturne dediščine

8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

8.2.1 Tehnično reševanje ob poplavah

Ob poplavah reševanje ljudi, živali in materialnih dobrin iz vode, iskanje pogrešanih in črpanje vode iz zalitih in poplavljenih objektov opravljajo lokalno pristojne gasilske enote, gasilske enote širšega pomena, regijske tehnično-reševalne enote CZ ter ekipe za reševanje na vodi in iz vode.

Ob poplavah se izvajajo gradnje in popravila vodne infrastrukture, pri tem pa sodelujejo obvezne javne gospodarske službe na področju urejanja voda (VGP Drava, DRSV, Sektor območja spodnje Save), upravljavci objektov (Savske elektrarne d.o.o. za HE Vrhovo, HESS d.o.o. za HE Boštanj, Arto-Blanca, Krško in Brežice) ter druge pristojne organizacije (komunalne službe), podjetja za vzdrževanje cest (CGP, DRSI, DARS d.d.), SŽ za popravilo železniške infrastrukture, gradbena podjetja z ustrezno mehanizacijo in drugi.

Pri opravljanju teh nalog po potrebi sodelujejo tudi enote SV.

P – 3 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč

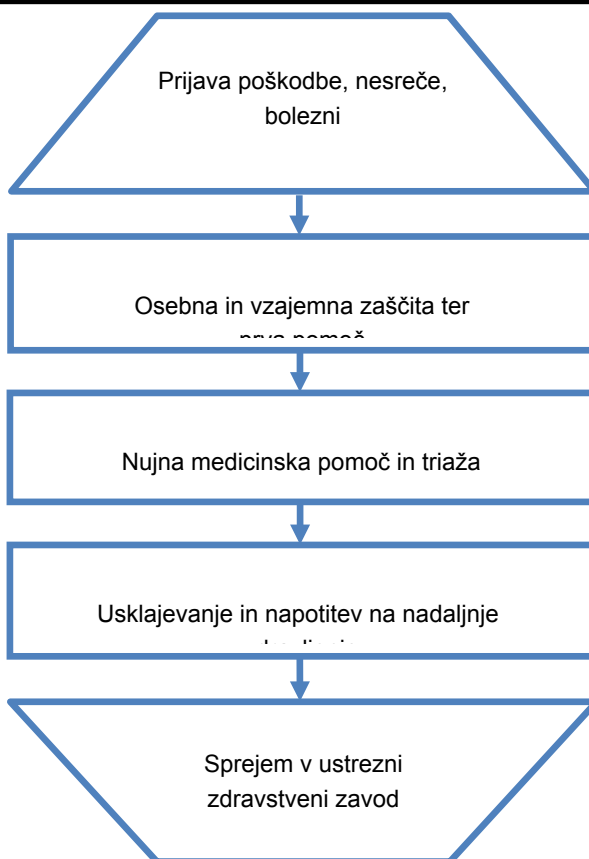
P – 11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

P – 12 Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

P – 13 Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb

8.2.2 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Ob poplavah se v okviru **prve pomoči** izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanja zdravja ljudi na prizadetem območju.

Prva pomoč se izvaja zunaj zdravstvenih zavodov, skupaj z reševanjem na kraju samem. Namen dajanja prve pomoči je, da poškodovani lahko čim prej in v kar najboljšem stanju pride do strokovne medicinske pomoči oziroma zdravljenja.

Prvo pomoč ob poplavah po potrebi izvajajo ekipe prve pomoči CZ občin in RKS. Njihove naloge so nudenje prve pomoči poškodovanim in obolelim, sodelovanje pri prevozu in negi poškodovanih ter obolelih in izvajanju sanitarno-higienskih in protiepidemičnih ukrepov.

Pri opravljanju teh nalog lahko sodeluje tudi vojaška zdravstvena služba. Manjše poškodbe si prizadeti prebivalci oskrbijo v okviru osebne in vzajemne zaščite.

Nujno medicinsko pomoč (NMP) ob poplavah izvajajo službe nujne medicinske pomoči, organizirane na primarni in sekundarni ravni zdravstvene dejavnosti skladno s smernicami za delovanje sistema nujne medicinske pomoči ob množičnih nesrečah (NMP Brežice, Krško in Sevnica).

Naloge vseh ekip za izvajanje NMP so:

- v najkrajšem mogočem času dati pacientu NMP;
- zagotoviti neprekinjeno NMP;
- zagotoviti nujne prevoze poškodovanih in obolelih oseb;
- v najkrajšem mogočem času prepeljati pacienta v javni zdravstveni zavod;

- upoštevati predpisane higienske in protiepidemične ukrepe, ki jih določi NIJZ in jih izvajajo različne službe: NIJZ, OE Novo mesto spremlja izvajanje teh ukrepov, ZIRS, OE Novo mesto pa vrši inšpekcijsko nadzorstvo;
- oskrba z zdravili in medicinskimi pripomočki.

Ob poplavah lahko pride tudi do utopitev ljudi. Za reševanje iz vode in nujno medicinsko pomoč sta potrebna specifično znanje in oprema. Za reševanje iz vode so pripravljene in usposobljene posebne enote potapljačev, gasilcev in enote za reševanje na vodi in iz nje. Enote, ki rešujejo ljudi iz vode ali na njej, naletijo tudi na mrtve. Te rešujejo enako kot žive. Če je le najmanjše upanje, da je poškodovanec živ, se mora takoj začeti oživljati. Smrt mora v takih primerih obvezno ugotoviti in potrditi pooblaščen zdravnik. Ob obsežnih poplavah in večjem številu mrtvih bi se poleg rednih služb, ki opravljajo identifikacijo mrtvih, aktivirala tudi enota za identifikacijo mrtvih pri Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani. Glede na to, da so poplave povečini napovedane, se predvideva, da število utopljenec ne bo veliko.

Preživeli ob obsežnih poplavah in svojci žrtev poplav zaradi psihične prizadetosti (strah, izguba doma in drugo) pogosto potrebujejo psihološko pomoč.

Psihološko pomoč ob poplavah dajejo različni strokovnjaki (psihologi, terapevti, duhovniki in drugi). Za organizacijo psihološke pomoči ob poplavah so pristojne občine, ki jo organizirajo v sodelovanju s strokovnimi službami. V ta namen morajo občine v svojem načrtu ZiR ob poplavah opredeliti katere strokovne službe bodo organizirale psihološko pomoč in kje bo pomoč dostopna, ocenijo potrebno število strokovnjakov in jih evidentirati. Pri opravljanju teh nalog po potrebi sodelujejo tudi vojaški psihologi.

V ta namen se lahko vnaprej pripravijo zgibanke prve psihološke pomoči preživelim v nesreči, z napotki, kako naj si pomagajo in kje lahko dobijo strokovno pomoč, če jo potrebujejo.

Naloga regije je, da ob pomanjkanju strokovnjakov le-te pridobi iz drugih sredin, po možnosti v okviru regije iz neprizadetih občin ali preko Štaba CZ RS.

Prostovoljni reševalci, poklicni gasilci in zaposleni v CO Brežice so skladno s smernicami za psihološko pomoč reševalcem prav tako deležni psihološke pomoči, če jo potrebujejo.

P –27 Pregled zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj v Posavju

P - 28 Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic

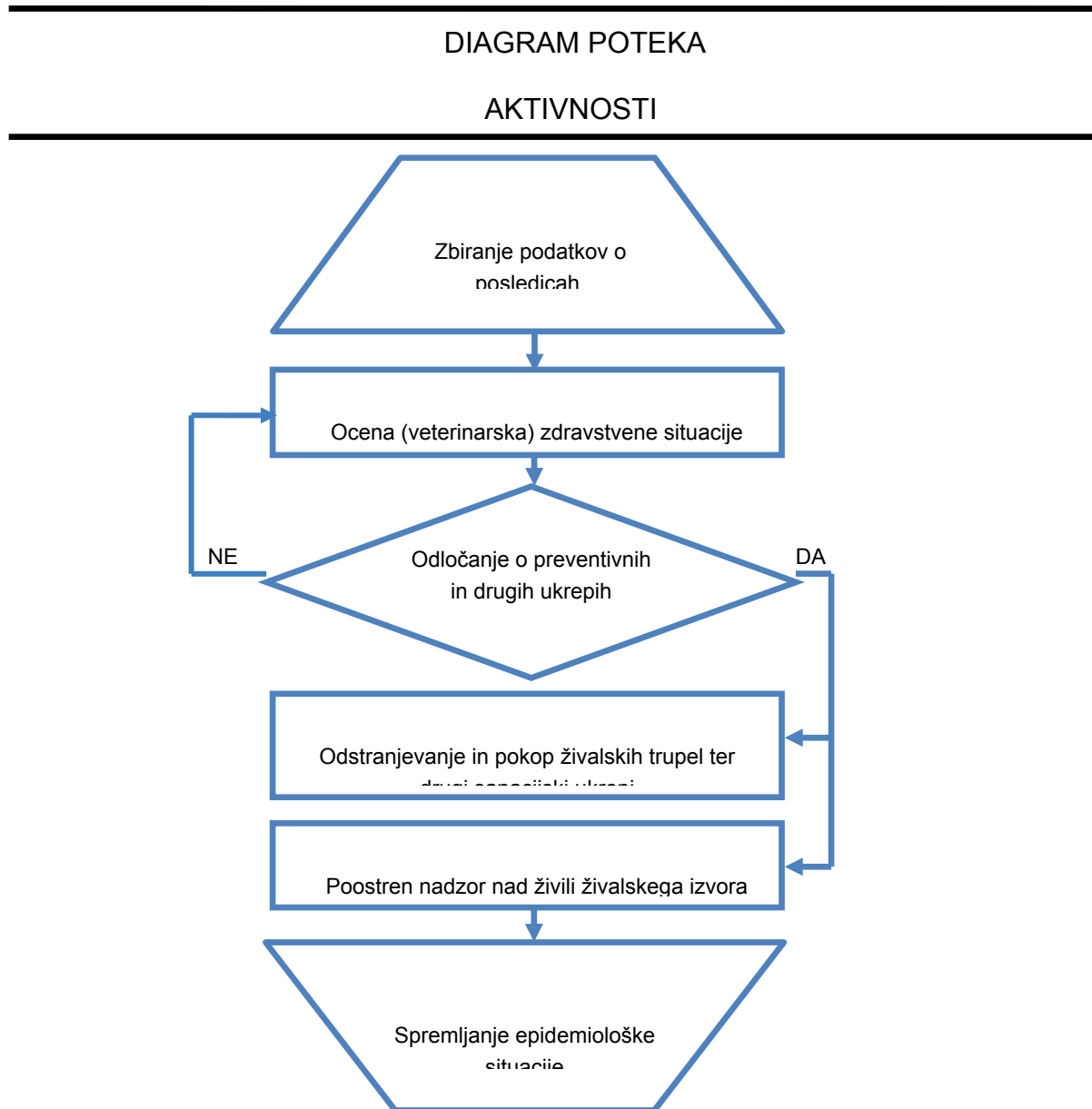
P – 39 Pregled ekip prve pomoči v Posavju po ustanoviteljih

D – 6 Navodilo za izvajanje psihološke pomoči

D – 109 Smernice za delovanje sistema NMP ob množičnih nesrečah (MZ)

D – 110 Načrt aktiviranja enote za identifikacijo mrtvih in navodilo za delo ekip za identifikacijo oseb

8.2.3 Veterinarska pomoč

Veterinarska pomoč ob poplavih obsega:

- zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na poplavljenem območju,
- nujno veterinarsko pomoč poškodovanim in obolelim živalim (nujna veterinarska pomoč je poseg, s katerim se odpravi neposredna nevarnost za življenje živali),
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel,
- poostren nadzor nad živili živalskega izvora,
- spremljanje epizootiološke situacije.

Naloge veterinarske pomoči opravljajo veterinarji veterinarskih organizacij s koncesijo ter delavci UVHVVR in Nacionalnega veterinarskega inštituta.

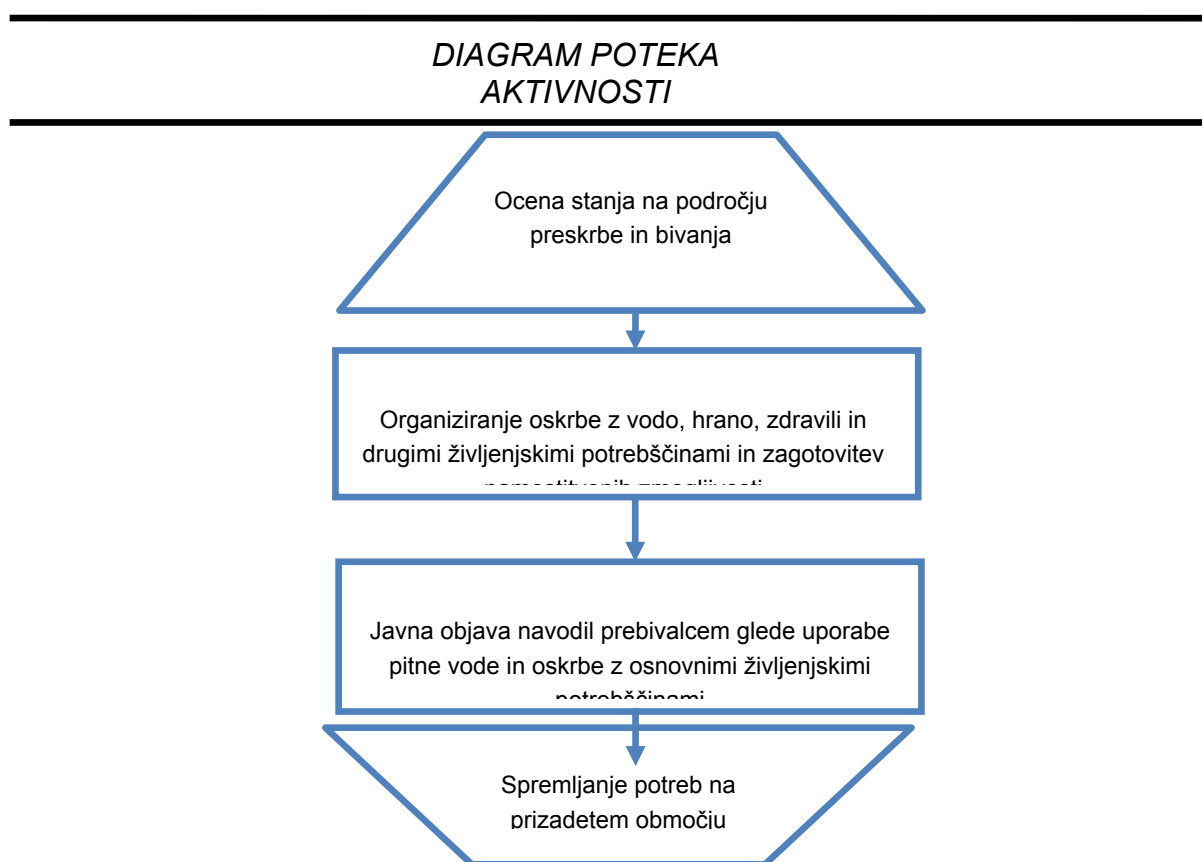
Naloge prve (primarne) veterinarske pomoči izvajajo veterinarji oziroma veterinarske organizacije oziroma zavodi sami v okviru svojih načrtov. Pri izvajanju veterinarske pomoči ob poplavih lahko po odločitvi poveljnika CZ občine pomagajo tudi prostovoljne gasilske enote.

V občinskih načrtih ZiR ob poplavah je potrebno bolj podrobno opredeliti, kako se zbirajo podatki o poškodovanih in poginulih živalih, kdo in kje izvaja zasilni zakol poškodovanih živali, kdo in kam se odstranjujejo živalska trupla, določiti lokacije za pokop kadavrov in postopek izvajanja drugih higienskih in proti higienskih ukrepov. Predvideva se, da bodo manjše domače živali preventivno evakuirali lastniki.

Regija usklajuje delo med prizadetimi občinami, veterinarskimi službami in gasilskimi enotami širšega pomena.

P – 29 Pregled veterinarskih organizacij
P – 401 Pregled izvajalcev javnih služb ravnanja s trupli živali in drugimi živalskimi stranskimi proizvodi

8.2.4 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob poplavah obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,
- nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotavljanje razmer za osebno higieno,
- zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture,
- oskrbo z električno energijo,
- zagotavljanje nujnih prometnih povezav,
- zagotavljanje nujnih telekomunikacijskih zvez,
- zagotavljanje in zaščito nujne živinske krme.

Da bi to zagotovili, je treba čim prej vzpostaviti delovanje infrastrukturnih objektov in naprav.

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe in druge organizacije s področja infrastrukture v Posavju ter poveljnik CZ za Posavje ter poveljniki CZ občin.

Občine morajo v svojih načrtih ZiR ob poplavah podrobneje opredeliti, kdo in kako hitro bo vzpostavljeno delovanje infrastrukturnih objektov in naprav, katere javne službe so za kaj zadolžene in katere druge organizacije s področja infrastrukture bodo ob poplavah tudi vključene v zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje. Potrebno je načrtovati postopke sodelovanja med občino, javnimi službami in drugimi organizacijami.

Naloga regije je usklajevanje dela med občinami in organizacijami ter javnimi službami, ki so regijskega pomena.

Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov.

P – 7 Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti, pomembne za zaščito, reševanje in pomoč

P - 14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode

D – 7 Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči

D – 10 Osnovni pogoji za življenje ob naravnih in drugih nesrečah – priporočilo

D – 20 Vzorec sklepa o preklicu aktiviranja načrta ZiR ob nesreči

9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsegata vse ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic poplav za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega premoženja.

Med aktivnosti zmanjšanja poplavne ogroženosti uvrščamo poleg gradbenih (gradnja protipoplavne infrastrukture, redno vzdrževanje in obnavljanje itn.) tudi negradbene ukrepe (ozaveščanje in informiranje javnosti, napovedovanje poplav itn.). Eden izmed mogočih ukrepov je tudi postavitve znaka za nevarnost poplav, kot so na primer table s koto, ki označujejo višino poplave na območju z relativno veliko gostoto obiska lokalnega prebivalstva.

Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite so pristojne občine, ki v svojih načrtih zaščite in reševanja predvidijo zaščitne in preventivne ukrepe ob poplavi ter natančneje opredelijo načine seznaitve in ozaveščanja prebivalcev glede pripravljenosti na poplave.

Občine pripravijo navodila prebivalcem o izvajanju osebne in vzajemne zaščite. Občine so dolžne v svojih načrtih opredeliti zagotavljanje zdravstvene in psihološke pomoči, organizacijo dela informacijskega centra, predvideti lokacije za delitev hrane in pitne vode, prostore za zbiranje in pokop mrtvih.

Organizirajo lahko tudi svetovalno službo, ki jo opravljajo prostovoljci, predvsem psihologi, sociologi, socialni in zdravstveni delavci, strokovnjaki za civilno zaščito in drugi.

Prebivalci morajo biti ozaveščeni in informirani o ukrepih oziroma pravilnem ravnanju in ukrepanju pred poplavo, ob napovedi poplave, med njo in po poplavi. To je še posebno pomembno, če živijo na območjih, kjer voda lahko zelo hitro naraste. V ta namen lahko občine objavijo posebno telefonsko številko, lahko tudi v okviru informacijskega centra.

V bivalnem in delovnem okolju poverjeniki za CZ usmerjajo izvajanje osebne in vzajemne zaščite prebivalcev.

Napotki za izvajanje osebne in vzajemne zaščite ter preventivni ukrepi in navodila za ravnanje ob poplavi so objavljeni na spletni strani URSZR <http://www.sos112.si>.

Regija ob napovedi poplav preko rednih oziroma izrednih dnevno informativnih biltenov opozarja občine na nevarnosti poplav in jim priporoča, da obvestijo občane o objavljenih napotkih za ravnanje ob poplavi.

P – 25 Pregled človekoljubnih organizacij

P – 26 Pregled centrov za socialno delo

D – 7 Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči

10 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

10.1 Pomen pojmov

Hidrološko opozorilo je napoved in/ali opis razmer na vodotokih v Sloveniji, ko so predvidena ali se že pojavljajo razlivanja izven strug ali obalne črte. Hidrološko opozorilo izda ARSO.

Hidrološko poročilo je opis trenutnih in predvidenih hidroloških razmer v Sloveniji. Sestavljeno je iz besednega opisa hidrološkega stanja in napovedi ter grafičnega prikaza visokovodnih razmer, izda ju ARSO.

Opozorilna vrednost vodostajev in pretokov vodotokov ARSO je višina vodne gladine v cm ali pretok v m³/s na vodomernih postajah državnega hidrološkega monitoringa, pri katerem se začnejo prva razlivanja izven strug ali obalne črte.

Intervencijske vrednosti vodostajev in pretokov vodotokov so značilne vrednosti vodostajev in pretokov vodotokov v aplikaciji Monitoring voda v sistemu SMOK, na podlagi katerih poteka koncept odziva ob poplavah.

Hidrologija ali vodoznanstvo je znanost, ki proučuje vode na kopnem, in sicer nad površjem, na njem in pod njim.

Meteorologija je znanost o ozračju, ki raziskuje vremenske procese in napoveduje vreme. Osnovni namen rednega in sistematičnega spremljanja meteoroloških pojavov je pravočasno napovedovanje in obveščanje o vremenskih pojavih zaradi zaščite, obrambe in varovanja prebivalstva in dobrin ter čim bolj smotnega izrabljanja z vremenom, podnebjem in vodami povezanih naravnih danosti.

Nevarnost (naravna ali druga ustrezna) je danost za kateri koli neugoden pojav, ki je povezan z mogočo nesrečo in lahko povzroči neugodne učinke.

Ogroženo območje je območje, na katerem sta zaradi nevarnosti škodljivega delovanja voda, torej poplav in erozije, plazov ter ledu, odvisno od naravnih značilnosti in obstoječe rabe prostora (stalne prisotnosti ljudi in objektov) mogoči ogroženost življenj in zdravja ljudi ter materialna škoda.

Poplava je naravni pojav, ki nastane zaradi zelo močnih padavin ali naglega taljenja snega ali medsebojnega skupnega delovanja ali zaradi visoke plime na morju. Je naravna nesreča, ko izredni vodni pretok povzroči občutno škodo ob razlitju vode iz struge ali akvatorija po okolici.

Poplavni val se pomika po reki navzdol tem hitreje, čim hitreje le-ta narašča. Hitrost poplavnega vala je pri večjih nižinskih rekah od 2 do 5 km/h, pri nenadnih povodnjih hudourniškega značaja pa tudi več kot 15 km/h. Ko vodotok prestopi bregove, se hitrost poplavnega vala hitro zmanjša.

Porečje je območje, s katerega vse celinske vode odtekajo prek potokov, rek ali jezer v reko, jezero ali morje.

Vodno območje je s predpisom določeno območje, ki obsega eno ali več sosednjih povodij, skupaj s pripadajočimi podzemnimi vodami ter obalnim morjem, in je teritorialna podlaga za upravljanje voda.

Vodostaj je višina gladine vode v rečnem koritu. Izražen je v centimetrih glede na koto »0« vodomera. Kota »0« vodomera, glede na katero se meri gladina vode, je postavljena tako, da imajo vodostaji najpogosteje pozitivne vrednosti.

Vodni pretok je tista množina vode, ki preteče skozi ovlažen rečni profil na vodomernem profilu v eni sekundi. Izrazimo ga v m^3/s (hitrostjo; $Q=S*v=(m^2)*(m/s)=(m^3/s)$), izračunamo pa tako, da površino ovlaženega profila pomnožimo s srednjo hitrostjo vode. Vodni pretok je povezan z višino vodostaja.

10.2 Razlaga okrajšav

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ	Civilna zaščita
CZ RS	Civilna zaščita Republike Slovenije
DARS	Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji
DRSI	Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo
ELME	Ekološki laboratorij z mobilno enoto
MEEL	Mobilna enota z ekološkim laboratorijem
MZ	Ministrstvo za zdravje
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
NLZOH	Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano
NMP	Nujna medicinska pomoč
OC SV	Operativni center Slovenske vojske
OKC UPS GPU	Operativno komunikacijski center Uprave za policijske specialnosti Generalne policijske uprave
OKC PU	Operativno-komunikacijski center policijske uprave
OPVP	Območje pomembnega vpliva poplav
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB zaščita	Radiološka, kemična in biološka zaščita
RKS	Rdeči križ Slovenije
SMOK	Sistem Monitoringa, Opazovanja in Kontrole
STA	Slovenska tiskovna agencija
SV	Slovenska vojska
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
UVHVVR	Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
ZA-RE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZiR	Zaščita in reševanje
ZIRS	Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč

11 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

11.1 Skupne priloge

- P – 1 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih Štaba Civilne zaščite
- P – 2 Podatki o odgovornih osebah in zaposlenih na Izpostavi URSZR Brežice
- P – 3 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
- P – 4 Podatki o organih, službah in enotah CZ
- P – 5 Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
- P – 6 Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
- P – 7 Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti, pomembne za zaščito in reševanje
- P – 8 Pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
- P – 10 Pregled gradbenih organizacij
- P – 11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
- P – 12 Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
- P – 13 Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
- P – 14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode
- P – 15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
- P – 17 Seznam prejemnikov informativnega biltena
- P – 18 Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
- P – 19 Radijski imenik sistema zvez ZA-RE
- P – 20 Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
- P – 21 Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije, primerne za postavitev zasilnih prebivališč
- P – 22 Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
- P – 23 Pregled lokacij, načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
- P – 24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
- P – 25 Pregled humanitarnih (človekoljubnih) organizacij, ki sodelujejo pri oskrbi prebivalcev
- P – 26 Pregled centrov za socialno delo
- P – 27 Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
- P – 28 Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
- P – 29 Pregled veterinarskih organizacij
- P – 30 Pregled stacionarnih virov tveganja zaradi nevarnih snovi
- P – 31 Pregled kulturne dediščine
- P – 35 Seznam oseb, pristojnih za stike z javnostjo v Posavju
- P – 36 Telefonska številka, na kateri lahko občani dobijo informacije o nesreči
- P – 37 Seznam podjetij za odvoz nevarnih snovi
- P – 38 Obvestila prebivalcem, posredovana iz Centra za obveščanje Brežice
- P – 39 Pregled ekip prve pomoči v Posavju po ustanoviteljih

11.2 Posebne priloge

- P – 300 Evidenčni list o vzdrževanju in razdelitvi načrta zaščite in reševanja
- P – 301 Ocena ogroženosti zaradi poplav v Posavju
- P – 302 Pregled oziroma ocena potrebnih sil in sredstev za ZRP
- P – 303 Pregled virov tveganja zaradi obdelovalcev in zbiralcev nevarnih odpadkov
- P – 304 Podatki o območjih pomembnega vpliva poplav v Posavju
- P – 401 Pregled izvajalcev javnih služb ravnanja s trupli živali in drugimi živalskimi stranskimi proizvodi

11.3 Skupni dodatki

- D – 1 Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZIR
- D – 2 Načrt Izpostave URSZR Brežice za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ za Posavje in Štaba CZ za Posavje
- D – 3 Načrt organizacije in delovanja regijskega logističnega centra ter prevzema in razdelitve pomoči na letališču Cerklje ob Krki
- D – 4 Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
- D – 5 Priporočilo o organiziranju in delovanju informacijskega centra
- D – 6 Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
- D – 7 Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
- D – 8 Navodilo za obveščanje ob nesreči
- D – 9 Zaščitni ukrep evakuacija -priporočilo
- D – 10 Osnovni pogoji za življenje ob naravnih in drugih nesrečah – priporočilo
- D – 11 Zaščitni ukrep - Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev – priporočilo
- D – 12 Podpora države gostiteljice mednarodni pomoči ob naravnih in drugih nesrečah v Republiki Sloveniji (postopkovnik)
- D – 13 Vzorec obrazca za povrnitev stroškov občinam ob nesreči
- D – 14 Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč
- D – 15 Vzorec delovnega naloga
- D – 19 Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZIR ob nesreči
- D – 20 Vzorec sklepa o preklicu aktiviranja načrta ZIR ob nesreči
- D – 22/1 Načrt dejavnosti Izpostave URSZR Brežice in Centra za obveščanje Brežice
- D- 22/2 Načrt dejavnosti PU Novo mesto
- D – 22/3 Načrt dejavnosti Vojašnice Jerneja Molana Cerklje ob Krki
- D - 25 Znaki za alarmiranje
- D – 26 Dokumenti o mobilizaciji/aktiviranju pripadnikov regijskih enot in služb za ZRP v Posavju

11.4 Posebni dodatki

- D – 109 Smernice za delovanje sistema NMP ob množičnih nesrečah (MZ)
- D – 110 Načrt aktiviranja enote za identifikacijo mrtvih in navodilo za delo ekip za identifikacijo mrtvih
- D – 301 Hidrološka opozorila – stopnje nevarnosti in šifrant (ARSO)
- D – 804 Protokol izklapljanja in vklapljanja daljnovodov ob naravnih in drugih nesrečah
- D – 808 Merila za kritje stroškov intervencije